

GŁOS NARODU

**REDAKCJA
i ADMINISTRACJA**
Kraków.
ul. św. Krzyża L. 11.

TELEFONY:
Redakcja . . . 101-80
Administracja . 133-44.

Konto PKO. Kraków Nr. 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje listów nieopłaconych nie przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od gołz. 11 do 13.
	z odnośnikiem	bez odnośnika			
Miesięcznie	5- zł.	4-50 zł.	5- zł.	8- zł.	

Rok XLIII

Kraków, piątek, dnia 4 września 1936 r.

Nr 242.

Wspaniała rewia wojsk francuskich przed gen. Rydzem-Śmigłym w Nancy

Nancy, 3 września (PAT) Na wspaniałym placu króla Stanisława w Nancy odbył się kulminacyjny punkt uroczystości wojskowych zorganizowanych na cześć gen. Rydza-Śmigłego. Od wczesnego rana tłumy publiczności zaległy plac, oraz wszystkie przyległe ulice. Dachy pałaców otaczających plac zapelnily się setkami osób wycieczających w skwaronym słońcu na uroczystość. Przed ratuszem stanął szpaler delegacji i organizacji kombatanckich z trzydzieści kilku sztandarami, a wśród nich sześć sztandarów organizacji polskich w Lotarynii.

O godzinie 9.30 gen. Rydz-Śmigły w towarzystwie gen. Gamelin i generalicji dokonał przeglądu wojsk wjeżdżających kolejno w każdą ze zbiegających się do placu w kształcie gwiazdy ulic, na których ustawione były oddziały, witali po drodze owacyjnymi okrzykami. Następnie generał stanął na placu mając po swej prawej ręce gen. Gamelin, po lewej zaś gen. Stachewicz. W tym momencie na plac wjechali fanfaryści strzelców konnych, a za nimi prowadzący defiladę dowódca 20 okręgu gen. Requin z dowódcą miejscowej dywizji gen. Fere. Generał zaszalutował szpadą przed gen. Rydzem-Śmigłym i stanął na koniu u stóp pomnika króla Stanisława na prostopadły. Rydza-Śmigłego, przed którym, przy dźwiękach zmieniających się orkiestr zaczęły przeciągać kolejno pochylając sztandary pułkowe poszczególne oddziały piechoty, kawalerii i artylerii, wojsk zmotoryzowanych i pancernych.

Na czele defilady szedł 8-my batalion

strzelców w granatowych mundurach, za nim 30 batalion strzelców w błękitnych mundurach, dalej zaś drugi batalion stacjonowanej w fortyfikacjach linii Maginot, piechoty fortecznej w nowowprowadzonych brązowych mundurach i beretach.

Jak twierdzili wojskowi, obecni na placu, żadne z miast francuskich nie wylęczając Paryża, nie oglądało od 25 lat tak wspaniałej defilady. Następnie generał przeszedł przed frontem sztandarów organizacji kombatanckich polskich i francuskich, salutując sztandary, po czym udał się do gmachu ratusza, gdzie w przepięknej sali króla Stanisława podano mu do podpisu złotą księgę miasta Nancy. Wobec niemilkających owacyj i wiewatów tłumów zgromadzonych na placu, gen. Rydz-Śmigły zmuszony był ukazać się na balkonie ratusza, witali okrzykami: „Niech żyje Polska“ i „niech żyje armia.“

O godzinie 11.30 gen. Śmigły-Rydz, gen. Stachewicz i gen. Gamelin wraz z otaczającą ich generalicją odjechali do Metz.

Premier Goemboesz odleciał do Monachium

Budapeszt, 3 września (PAT). Premier Gömbös odleciał dzisiaj o godzinie 9.30 do Monachium. Premierowi towarzyszy w podróży małżonka, lekarz domowy prof. Boros, naczelny lekarz wojskowy dr. Saiko oraz sekretarz osobisty mjr. Sakwary.

KRÓL BULGARII Z WIZYTĄ U MUSSOLINIEGO.

Rzym, 3 września (PAT). Bułgarski król Borys złożył wczoraj po południu prywatną wizytę Mussolinemu w pałacu weneckim.

ZMARŁ PREZES WŁOSKIEJ A. K.

Citta del Vaticano, 3 września (PAT). Zmarł prezes włoskiej Akcji Katolickiej Augusto Ciriaci.

Powstańcy hiszp. oskrzydłają Irun W niezwykle zażartych walkach padło 2.000 żołnierzy

Hendaye, 3. 9. (PAT). Na froncie Irunu i Behobii toczy się dalsza zacięta bitwa. Powstańcy dokonywują manewru, okrążającego, który pozwoli im na jednoczesne zaatakowanie Irunu z dwu stron. Specjalnie zażarte walki toczyły się w okolicach Behobii, która o godzinie 9 rano znajdowała się jeszcze w rękach wojsk rządowych. Wojska powstańcze wszczęły już o świcie akcję ofensywną pod Irunem. Ataki ich zostały odparte, lecz wojska rządowe poniosły wielkie straty od ognia karabinów maszynowych. Artyleria rządowa bombarduje fort San Marcial znajdujący się od wczoraj w rękach powstańców. Liczba poległych we wczorajszych walkach przekracza 2000 ludzi. W ciągu nocy granicę francuską przekroczyło z górą 2000 uchodźców.

Powstańcy zdobyli Granadę Nowe sukcesy wojsk narodowych

Oviedo, 3. 9. (PAT). Radiostacja w Oviedo donosi, że miejscowość Granada została zajęta przez wojska narodowe.

Sevilla, 3. 9. (PAT). Tutejsza radiostacja komunikuje, że lotnisko w Maladze oraz kilka okrętów rządowych na Morzu Śródziemnym były skutecznie bombardowane przez lotników powstańczych. Na pokładach paru okrętów wybuchły pożary.

Sevilla, 3. 9. (PAT). Gen. Queipo de Llano

Czerwony teror hula w Maladze

Londyn, (PAT). Korespondent „Daily Express“ w Maladze podaje dalsze wiadomości o krwawym terrozie anarchistyczno-komunistycznym panującym w tym mieście. Po każdym ataku lotników powstańczych rozstrzelano około 10 więźniów. Poza tym na ulicach miasta aresztowano wiele osób podejrzanych, które wrzucano do samochodów ciężarowych a następnie trupy ich przeszyte kulami wyrzucano na ulice. Tak na przykład po ostatnim ataku lotniczym z polecenia miejscowej „czerezwycząjki“ rozstrzelano około 100 osób, należących do najwybitniejszych rodzin w mieście.

„Sowiety zajmują w zbrojeniach pierwsze miejsce“ Rewelacyjne wynurzenia francuskiego dziennika

Lille, 3. 9. (PAT). Dziennik „La Croix du Nord“ podaje w artykule p. t. „Uzbrojona Rosja“ szczegóły zmilitaryzowania republik sowieckich. Dziennik notuje m. in., iż młodzież rosyjska od lat 16 odbywa ćwiczenia wojskowe a w budżecie przewidziano kwotę 14 miliardów rubli na same tylko cele wojenne, podczas gdy np. cały budżet Francji wynosi mniejszą sumę. Rozbudowa floty morskiej (szczególniej

oznajmili wczoraj wieczorem przez radio, że fabryka samolotów w Guadalajara została wczoraj zbombardowana i podpalona przez samoloty powstańcze.

Saragossa, 3. 9. (PAT). Według ogłoszonych tu komunikatów, kolumna wojsk katalońskich pobita została w okolicach Huesca przez wojska narodowe. Około tysiąca jeńców z rozbitej kolumny skierowano do Saragossy.

Bohaterska obrona Alkazaru

Madryt, 3. 9. (PAT). Korespondent Havasa w Madrycie odwiedził w dniu wczorajszym Toledo i stwierdził, że główna fasada pałacu Alkazar jest całkowicie zniszczona przez pociski rządowe. W lewej wieży widnieją trzy ogromne otwory od pocisków. Obłężeni powstańcy nie strzelają niemal zupełnie. Ubiegłej nocy min. wojny przybył do Toledo, gdzie odbył konferencję z dowódcą wojsk oblegających Alkazar. Spodziewane jest, że rozkaz podjęcia szturmów wydany będzie w najbliższej przyszłości.

Bilans dekadowy Banku Pol.

Warszawa, 3. 9. (PAT). W ciągu 3 dekady sierpnia zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0,4 milj. do 366,6 milj. zł. Stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 5,4 milj. do 14,6 milj. zł., suma wykorzystanych kredytów wynosi 817,9 milj. zł., zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 15,7 milj. do 18,7 milj. zł. Pozycja „inne aktywa“ wzrosła o 12,4 milj. do 176,2 milj. zł. pozycja zaś „inne pasywa“ uległa spadkowi o 2 i pół milj. do 326,8 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 22,2 milj. do 170,9 milj. zł. Obieg biletów bankowych w wyniku wyżej omówionych zmian powiększył się o 54,2 milj. do 1030,1 milj. zł. Pokrycie złotem wynosi 88,96 proc.

Dwaj ludowcy wywiezieni do Berezki

Warszawa, 3 września (PAT). Dnia 2 września br. odstawieni zostali do miejsca odosobnienia w Berezce Kartuskiej dwaj członkowie Stronnictwa Ludowego pow. bocheńskiego woj. krakowskiego. Paweł Pagacz, prezes koła Stronnictwa Ludowego w Siedlecu oraz Stanisław Bielecki z Cerekwi za urządzenie wbrew zakazowi władz administracyjnych nielegalnych zgromadzeń publicznych Stronnictwa Ludowego oraz za działania sprzeczne ze spokojem i bezpieczeństwem publicznym.

Huraganowe nasilenie na polskim morzu minęło

Hel, 3. 9. (PAT). Kulminacyjne nasilenie huraganowej burzy na morzu polskim minęło. Wicher wprawdzie jeszcze z szybkością 10 mtr. na sekundę dmie z zachodu, jednak na tętnienie jego siabnie. Burza trwała parę dni. Szkód na brzegu nie wyrządziła. Jedynie w głębi Kaszub miejscami polamała drzewa i porzywała przewody elektryczne. Na półwyspie w czasie nawałnicy nastąpił dwukrotny osad gradu.

POŻYCZKA KONSOLIDACYJNA JAKO KAUCJE I WADIA.

Warszawa, 3. 9. (Telef.). Ministerstwo Skarbu ustaliło oficjalny kurs przyjmowania jako kaucyj cywilnych i wojskowych nowych obligacji 4 proc. pożyczki konsolidacyjnej. Pożyczka konsolidacyjna może być przyjmowana na kaucje i wadia na równi z innymi papierami państwowymi, licząc po 42 zł. za obligację 100 zł. wartości imiennej.

DEFRAUDANT SKAZANY NA ROK WIEZIENIA.

Tarnów, 3. 9. (PAT). Sąd Okręg. w Tarnowie rozpatrywał sprawę Jana Budyna, byłego naczelnika gminy Zakrzewo k. Brzeska, oskarżonego o sprzeniewierzenie pieniędzy gminnych w kwocie przeszło 1000 zł. Przy uwzględnieniu okoliczności łagodzących Sąd skazał Budyna na 1 rok więzienia z zawieszeniem na lat 4 oraz na pokrycie wyrządzonej straty.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział III Karby, dnia 1 września 1936 r. Sygn. III Pr. 134/36. Sąd Okręgowy wydział III w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące postanowienie: I. Zastawia się po myśli par. 489, 493 austr. proc. kar. zarządzonej i wykonanej przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 28. VIII, 1936 r. konfiskate czasopisma „Głos Narodu“ Nr. 234 z daty 27. VIII, 1936 r. z powodu treści: 1) artykułu zamieszczonego na stronie 3 pt. „Kadra p. Walerona“ w ustępie od słów „Ale sprawa“ do słów „z czego śmiać“ od słów „Trzeba wobec tego“ do słów „zjednoczenie narodu“ od słów „Trzeba się lekać“ do słów „ale je utrudni“ albowiem treść tych ustępów zawiera znamioną występku z art. 170 k. k. II. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanego treści powyższych artykułów, a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Głos Narodu“ i w dzienniku urzędowym. III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony. — Na oryginale właściwe podpisy. Za zgodność: (podpis nieczytelny).

Wielkie zaległości podatkowe majątków ziemskich

Sensacyjne zarządzenia Ministerstwa Skarbu

Warszawa, 3. 9. (Telef.) Podczas inspekcji jednego z powiatów p. premier Sławoj Składkowski zwrócił uwagę na zbyt słabą wypłacalność podatkową większej własności ziemskiej w porównaniu z drobnym rolnictwem. W następstwie tego spostrzeżenia Ministerstwo Skarbu przeprowadziło specjalną ankietę, która objęła 908 majątków o obszarze ponad 150 ha, położonych w kilkunastu powiatach różnych województw. Ankietę wykazała, że na 908 zbadanych majątków zaledwie 232 nie posiadało na dzień 1 kwietnia r. b. zaległości w podatku gruntowym, natomiast w 437 majątkach zaległości w tym podatku przekraczały roczny wymiar, przy czym 174 majątki miały zaległości ponad czteroletnie. Niekiedy dochodziły one do wysokości zaległości dziesięcioletnich, 55 majątków nie zapłaciło w ciągu dwu ostatnich okresów ani grosza na poczet podatku gruntowego. W odniesieniu do innych zaległości podatkowych, zwłaszcza podatków komunalnych wypłacalność większego rolnictwa przedstawia się jeszcze gorzej.

W wyniku tej ankiety wiceminister skarbu p. Ferd. Świtalski wydał sensacyjne zarządzenie do dyrektorów wszystkich Iz Skarbowych, nakazując natychmiastowe podjęcie

egzekucowania zaległości podatkowych większej własności ziemskiej.

W zarządzeniu swem wiceminister skarbu podnosi, że w wielu wypadkach przyczyną niepłacenia podatku szukać należy w nieudolnym gospodarowaniu, często świadomym wstrzymywaniu się od płacenia a dość często nawet specjalnie złośliwym uchylaniu się od obowiązku podatkowego. Stan systematycznego niepłacenia zobowiązań publicznych przez niektóre gospodarstwa nie może być w żadnym wypadku tolerowany. Wiceminister skarbu polecił dyrektorom Iz Skarbowych, aby specjalnie zainteresowali się sprawą wypłacalności podatkowej większej własności ziemskiej w odniesieniu do wszystkich gospodarstw, posiadających poważniejsze zaległości, zbadali dokładnie ich przyczyny powstania. W stosunku do rolników których zła wola zostanie ustalona oraz w stosunku do tych, których gospodarstwa znajdują się w stanie niemożliwym wygospodarowanie wpływów potrzebnych na pokrycie bieżących zobowiązań, powinny być natychmiast podjęte kroki,

zmierzające do likwidacji zaległości.

Gdyby egzekucje ruchomości nie prowadziły do celu, należy wdrożyć egzekucje z majątku nieruchomości.

Okołeczność, że wskutek znacznego obciążenia hipotecznego majątków osiągnięć się zaspokojeniu tylko uprzywilejowanych należności nie powinna być przeszkodą do przeprowadzenia egzekucji. Poza egzekucjami w drodze wystawienia na sprzedaż majątku nieruchomości, należy występować do wojewodów z wnioskami

o przejęcie gruntów na pokrycie zaległości podatkowych

i tu również gdyby stan zadłużenia pozwalał na przejęcie gruntu tylko na pokrycie zaległości uprzywilejowanych należy z tego środka skorzystać we wszystkich wypadkach, gdy przejęty obszar gruntu pozwala na utworzenie samodzielnego gospodarstwa włościańskiego. Brak większego efektu materialnego nie powi-

nien wstrzymywać dyrektorów izb skarbowych przed egzekucją, gdyż efekt moralny tej akcji usprawiedliwia w każdym wypadku jej zastosowanie.

Ostatni ustęp zarządzenia wiceministra Świtalskiego wymierzony jest przeciwko urzędnikom skarbowym. W razie stwierdzenia, że władze skarbowe ponoszą winę za powstanie zaległości podatkowych u większej własności ziemskiej, czy to przez nieudolne prowadzenie akcji egzekucyjnej, czy też przez tolerancyjne traktowanie tych zaległości wskutek dobrych stosunków osobistych urzędników z właścicielami ziemskimi, należy wobec winnych urzędników wyciągnąć natychmiast odpowiednie konsekwencje służbowe i usunąć ich z zajmowanych stanowisk kierowniczych.

Kino „SWIT” Straszewskiego 18. — Telefon 182-01.

Od soboty, dnia 29-go sierpnia 1936 roku.

Pierwszy polski film sezonu 1936-37. — Pierwsza polska komedia sensacyjna pod tytułem:

TAJEMNICA PANNY BRINX

W rolach głównych: Aleksander ŻABCZYŃSKI — Alma KAR — Lena ŻELICHOWSKA — Helena GROSSOWNA — K. JUNOSZA-STĘPOWSKI — Michał ZNICZ — Dora KALINOWNA
Przedstawienia codziennie o godz. 5,7 i 9. W niedzielę od godz. 3 pop.

Czteroletni plan inwestycyjny w woj. kieleckim

KIELCE — JEDNYM Z NAJNOWOCZEŚNIEJSZYCH MIAST W POLSCE.

Kielce, 3. 9. (PAT.) Wojewódzkie biuro Funduszu Pracy opracowało 4-letni plan inwestycyjny dla województwa kieleckiego. Plan ten uwzględnia wszystkie najważniejsze potrzeby województwa w dziedzinie regulacji rzek, budowy linii kolejowych, dróg i ulic, wodociągów i kanalizacji, szkół, szpitali, urządzeń sportowych i t. d. Realizacja tego planu wymaga kredytów w wysokości ok. 50 milionów zł. Z sumy tej na rok najbliższy przypadłoby około 12 milionów zł., w związku z czym podczas miesięcy letnich znalazłoby pracę ok. 25 tys. robotników. Przy sporządzaniu planu inwestycyjnego Fundusz Pracy kierował się nie tylko potrzebami gospodarczymi, lecz także skalą nasilenia bezrobocia w poszczególnych ośrodkach województwa.

W razie pomyślnej realizacji zamierzonych inwestycji, objętych czteroletnim planem Funduszu Pracy, Kielce po czterech latach stałyby się jednym z najnowocześniejszych miast w Polsce. O szerokim zakresie projektowanych

robót świadczy plan podziału czteroletnich kredytów, który przewiduje dla Kielc sumę blisko 2 milionów 700 tys. zł. W sumie tej mieszczą się kredyty na rozbudowę szpitala miejskiego, rozbudowę rzeźni miejskiej, budowę szkół, roboty kanalizacyjne, regulację rzeki Silnicy i budowę kanałów burzowych, dalsze roboty przy budowie i ulepszeniu nawierzchni ulic. Poza tym projektuje się budowę boisk i urządzeń sportowych.

W. Brytania wprowadzi stan wojenny w Palestynie

Londyn, 3. 9. (PAT.) Głównym tematem wczorajszego posiedzenia gabinetu brytyjskiego była sytuacja w Palestynie. Rząd brytyjski w dalszym ciągu stoi na gruncie deklaracji, jaką minister kolonii Ormsby-Gory złożył w Izbie Gmin w czerwcu b. r. stwierdzając, że komisja królewska nie rozpocznie swych prac, zanim nie ustanie kampania terrorystyczna. — Rząd brytyjski zdecydowany ma być nie czy-

Gen. Rydz-Śmigły wróci około 10 września

Warszawa, 3. 9. (Telef.) Powrotu gen. Rydza-Śmigłego do Warszawy należy się spodziewać podobno około 10 września. Poczyniono już pewne przygotowania, by jego powrotowi i powitaniu nadać charakter jak najbardziej uroczysty.

Gen. Rydz-Śmigły w Metz

Paryż, 3. 9. (PAT.) Agencja Havasa donosi z Metz: Przybył do Metz gen. Śmigły-Rydz w towarzystwie generałów Gamelin i Giraud. Naczelny wódz wojsk polskich przyjął defiladę 13 pułku strzelców marokańskich, po czym odbyło się śniadanie w ścisłym gronie w pałacu rządowym.

Polscy jeźdźcy zajęli dwa pierwsze miejsca w Rydze

W międzynarodowych zawodach hipicznych w Rydze rozegrany został ciężki konkurs o nagrodę dowódcy armii lotewskiej Polscy jeźdźcy odnieśli duży sukces zajmując dwa pierwsze miejsca. Pierwszą nagrodę zdobył rtm. Sokołowski bez punktów karnych. Drugie miejsce por. Czerniawski, również bez punktów karnych.

3) por. Broks (Łotwa), 4) por. Komorowski, 10) por. Gutowski. 12) por. Gutowski. Warto podkreślić, że konkurs o nagrodę dowódcy armii lotewskiej odbył się na niezmiernie trudnym, rozmokłym i błotnistym terenie.

POŻAR W STOW. TECHNIKÓW.

Warszawa, 3. 9. (Telef.) Dziś o godz. 8 rano w gmachu Stowarzyszenia Techników przy ul. Czapskich wybuchł duży pożar. Zatrudniony przy robotach malarz zauważył kłęby dymu, wydobywające się z salonu na trzecim piętrze. Zaalarmował on służbę i sam zaczął wynosić dywany i sprzęty, należące do klubu towarzyskiego techników. Źródłem ognia było archiwum Polskiego Zw. Zrzeszeń Technicznych, gdzie pożar musiał trwać już dłuższy czas. Ze względu na wydobywający się z miejsca pożaru gaz świetlny, strażacy pracowali w maskach. Akcja gaszenia pożaru trwała przeszło godzinę.

NOWOŚCI!

ŁAPOT J. X. Dr., Zbiór przykładów z życia współczesnego t. IV. Łaska	zł. 3.50
MATZEL E. X., Miłość za miłość — Nowe rozmyślenia o Najśw. Sercu P. J.	2.60
Rodzina — Pamiętnik I. katolickiego studium o rodzinie	12.50
SMOŁKA J. X., Królewski znak — Krzyż święty w życiu współ. człowieka	2.50
WILLAM Fr. Dr., Życie Jezusa na tle kraju i narodu Izraelskiego	8.—

poleca

KSIEGARNIA KRAKOWSKA

Kraków, ul. św. Krzyża 13.

Wycieczka księży z Ameryki i Kanady w Polsce

Warszawa, 3. 9. (PAT.) Wczoraj wieczorem przybyła do Warszawy wycieczka 25 księży i kleryków polskich ze Stanów Zjednoczonych i Kanady. Na dworcu księży witali przedstawiciele duchowieństwa Światowego Związku Polaków z zagranicy i Towarzystwa Pomocy Polonii Zagraniczej.

Dziś o godz. 13 księża złożyli wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Wycieczka przybyła 31 sierpnia br. do Gdyni, gdzie spędziła 1 dzień dla zwiedzenia portu i miasta, następ-

nie udała się do Poznania, gdzie bawiła dwa dni. Z Warszawy księża udają się do Częstochowy, następnie do Krakowa, skąd rozdzieleni zostaną na grupy i rozjadą się do klasztorów, gdzie na specjalnych kursach zapoznają się z kulturą i życiem Polski.

Kierownikiem wycieczki jest ks. Kolbueh, prowincjał ks. ks. Saletynów w Polsce. Wycieczka została zorganizowana przez Światowy Związek Polaków z Zagranicy.

Odszkodowanie za śmierć

ofiary katastrofy krzeszowickiej

Kraków, 3. 9. W czasie wielkiej katastrofy kolejowej pod Krzeszowicami, w jesieni 1934 roku, zginęła Janina Kowalezykówna, studentka prawa na U. J., córka dyrektora Tow. „Vesta” w Katowicach. Rodzice zmarłej zażądali od kolei pokrycia kosztów pogrzebu ofiary katastrofy i nawiazki za ból w sumie 15 tys. zł., którą postanowili przeznaczyć na fundację dobroczynną imienia zmarłej córki. Sąd Cywilny w Krakowie skazał Skarb państwa na zapłatę 15 tys. zł. odszkodowania, w tem 5 tys. zł. nawiazki za ból. Poszkodowanych zastępował mec. Wasilkowski.

Nowy polski statek

Gdynia, 3. 9. (PAT.) Przed kilku dniami s. a. „Zegluga Polska” w Gdyni sfinalizowała umowę o kupno statku motorowego „Lewant” dla obsługi regularnej linii okrętowej Gdynia — porty lewantyjskie. „Lewant” zbudowany został specjalnie dla komunikacji z Bliskim Wschodem. Konstrukcyjnie przystosowany on jest do potrzeb obrotu towarowego na tym odcinku, w szczególności zaś do przewozu drobnicy. Statek, o pojemności 1.942 ton rej. brutto, rozwija, jak na swoją kategorię, dość znaczną szybkość 12—12 i pół węzłów.

Wycieczka polskich sióstr zakonnych z Ameryki w Krakowie

Kraków, 3. 9. W dniu dzisiejszym przybyła do Krakowa wycieczka 28 sióstr zakonnych żeńskich w Stanach Zjednoczonych, nauczycielek w polskich szkołach parafialnych. Siostry zwiędziały w dniu dzisiejszym sabytki Krakowa, a jutro przyjęte będą na audyencji przez ks. metropolitę Sapiechę oraz zwiedzą krakowskie kościoły. Pojutrze wycieczka uda się do Częstochowy, a stamtąd do Warszawy.

Ks. biskup Kubina u p. premiera

Warszawa, 3. 9. (PAT.) P. Prezes R. M. gen. Sławoj-Składkowski przyjął w dniu dzisiejszym ks. Kubinę, biskupa częstochowskiego.

Dymisja rumuńskich przedstawicieli dyplomatycznych

Warszawa, 4. 9. (Telef.) Paryski „Petit Parisien” donosi, że większość rumuńskich przedstawicieli dyplomatycznych, mianowanych przez b. ministra spr. zagr. Rumunii, Titulescu, podała się do dymisji po ostatniej zmianie rządu. W liczbie tych dyplomatów podano posłów w Ankarze, Budapeszcie, Hadze, Rydze, Sztokholmie, Tallinie, Warszawie i Waszyngtonie. O ile chodzi o warszawskiego posła, to rumuńskie poselstwo kategorycznie zaprzecza wiadomościom o dymisji posła.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 3. 9. (Telef.) Gielda dewizowa bez zmiany. Papiery: 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 49.50, 3 proc. premiiowa inwestycyjna pierwszej emisji 63, drugiej emisji 61.75, dolarówka 46.50.

Akoje: Bank Polski 97.25, Modrzejów 6.15, Starachowice 33.25, 4 proc. pożyczka konsolidacyjna w obrotach prywatnych 43.25.

Niebezpieczna przygoda króla Edwarda VIII

Londyn, 3. 9. (PAT.) „Daily Herald” donosi, że król Edward VIII miał onegdaj przygodę, która mogła się nieszcześnie skończyć. Gdy król, jadąc małą łódką, znajdował się niedaleko miejscowości Aedyppo w Grecji, przejechała obok w pełnym będzie motorówka z jachtu królewskiego „Nahlin”. Fale motorówki przewróciły łódkę i król wpadł do morza. Motorówka natychmiast wróciła i uratowała króla, który nie odniósł żadnych obrażeń.

Nowy przelot nad Atlantykiem

Londyn, 3. 9. Lotnicy amerykańscy Richman i Merrill, którzy wylecieli z Nowego Jorku z zamiarem przybycia do Londynu, wylądowali po 15-godzinnym locie nad Atlantykiem, na wybrzeżu Walii o godz. 16.08.

Do Szwecji powrócił z Abisynji lazaret Czerwonego Krzyża

Sztokholm, 3. 9. (PAT.) Szwedzka Ag. Telegraficzna donosi, że dziś z rana powrócił do Sztokholmu lazaret szwedzkiego Czerwonego Krzyża w Abisynii, powitany na dworcu przez brata króla księcia Karola oraz liczne tłumy. Członkowie ekspedycji oświadczyli dziennikarzom, że lazaret po raz ostatni był bombardowany przez Włochów w dniu 31 maja.

MIN. ROMAN NA OTWARCIU TARGÓW WSCHODNICH.

Warszawa, 3 września (Telef.) Na otwarciu Międzynarodowych Targów Wschodnich we Lwowie, które odbędzie się w sobotę, wyjadą z ramienia rządu minister przemysłu i handlu p. Roman, wiceminister Rose i wyżsi urzędnicy ministerialni. Natomiast p. wicepremier Kwiatkowski w otwarciu Targów udziału nie weźmie, uda się jednak do Lwowa w przyszłą niedzielę.

Bolączki wychowania w szkole

W pewnym towarzystwie niedawno zgodzono się na fakcie zadanie:

— Najwięcej niezadowolenia w społeczeństwie wywołują ubezpieczalnie i szkoły.

Jest to rzecz przykra niewątpliwie, ale prawdziwa. Najwięcej narzekani zwraca się przeciw tym dwóm instytucjom. Muszą więc być w nich jakieś wady i braki... Jakże?

O KODEKS PRZEPISÓW.

„Szary człowiek” ma wiele pretensyj do szkoły. Naprzód o częste w ostatnim czasie zmiany podręczników, — dalej o składki ustawiczne, które bardzo dokładnie wypróżniają kieszenie rodziców, — o trudności (nieraz naprawę za wielkie w stosunku do jego możliwości) z umieszczeniem dziecka w szkole. I t. p.

Są to braki — powiedzmy sobie — na ogół drobne i nie niemożliwe do usunięcia. Dziwnie jednak łatwo lekceważy się je i przemilcza. Dlaczego? Czy dlatego, że ten „szary” ojciec nie wystosuje „listu otwartego” do Ministra W. R. i O. P. lub nie zorganizuje wiecu protestacyjnego?

Tych narzekani „szarego człowieka” nie wolno lekceważyć. Przypadnie bowiem i zginie atmosfera zaufania między domem, a szkołą z chwilą, gdy te narzekania przybiorą rozmiary społecznego zjawiska.

A na to się dziś zanosi!

Dlatego byłoby bardzo pożądane, by Ministerstwo W. R. i O. P. zechciało zebrać — poprostu skodyfikować w małym skrócie — wszystkie okólniki, które dotąd wydano celem zapobieżenia tym właśnie narzekaniom. Niechby je sobie nauczycielstwo przypomniało, i niechby rodzice wręcz mieli „czarne na białym”, że pewne żądania „szkoły” nie są przez jej władze naczelne respektowane.

Powtórzmy: — nie należy doprowadzać do tego, by narzekania na szkołę rozwinęły się do rozmiarów zjawiska społecznego... Tak, jak narzekania na ubezpieczalnie!

SPÓŁCZEŃSTWO

A IDEAL WYCHOWAWCZY.

Ale od narzekani „szarego człowieka” przejdźmy do krytyki, z którą się spotykamy w fachowych kołach zajmujących się wychowaniem i szkołą... Tyczą się one obydwu zadań szkoły: wychowania i wykształcenia!

Przebiegając myślą nasze dyskusje szkolne w ubiegłym roku szkolnym, możemy z pewną satysfakcją stwierdzić, że społeczeństwo nasze ma na ogół jednolity pogląd na ideał wychowawczy. Nie było u nas takiej rozdzierającej polemiki, jaka się toczyła i jeszcze toczy n. p. we Francji dokoła zagadnienia wychowania religijnego. Wszyscy rodzice w Polsce (poza wyjątkami) rozumieją wartość religijnego wychowania w szkole i rolę Kościoła.

Jest to objaw niezmiernie cenny. Stanowic też powinien przestrożę dla tych sił i organizacji, któreby pragnęły przeprowadzić rozdział między szkołą i religią. Ale i wskazówkę dla miarodajnych czynników, które w swym ręku mają decyzję co do pewnych, szczegółowych, problemów wychowawczych... Powinien im uświadomić, że woła społeczeństwa jest, by wszystkie te szczegółowe problemy były rozwiązywane na gruncie etyki religijnej i w myśl jej wskazań. Tyczą się to takiego n. p. zagadnienia, jak forsowana przez pewne koła, a dość głośno przez społeczeństwo odrzucona, koedukacja.

Powiedział Seneka w jednym ze swoich traktatów filozoficznych, pisząc o wychowaniu:

— Cóż z tego, że poznałeś linię prostą i umiesz ją nakreślić, jeśli nie nauczyłeś się prostej drogi cnoty w życiu!

Wychowanie jest ważnym zadaniem szkoły, ale wychowanie wtedy tylko zapuści głębokie korzenie w duszy, gdy swoje zasady i środki działania czerpie z religii.

Na progu nowego roku szkolnego trzeba to sobie mocno uświadomić!

WYCHOWANIE PAŃSTWOWE.

Ze sprawą „ideału wychowawczego” łączy się głośna sprawa „wychowania państwowego”. Jak ona dziś stoi? Całkiem inaczej, niż przed paru laty, gdy ją p. Janusz Jędrzejewicz postawił.

Na czym polegał główny jego błąd? Polegał w gruncie rzeczy na tym, że p. J. Jędrzejewicz „wychowanie państwowe” rozumiał jako wychowanie tych kilkunastoletnich chłopców na członków partii rządowej. Odejście p. J. Jędrzejewicza z rządu położyło kres tej akcji „wychowawczej”. Może jeszcze nie całkiem, ale przynajmniej za-

kończył okres wydawania bombastycznych broszur o „wychowaniu państwowym” i okres forsowania „Straży Przedniej” po gimnazjach.

Na tym polu jest lepiej, niż było. Ale mimo to sprawa wychowania państwowego nie jest załatwiona. I nie będzie prędko załatwiona. Z powodów zresztą niezależnych od szkoły...

Ideał wychowawczy w tej dziedzinie wyrasta wprost z warunków politycznych kraju, jako przejaw świadomości pewnej misji, którą ma dany naród do spełnienia. Gdzie ta świadomość jest skryształizowana, tam i ideał państwowego wychowania jest łatwy do sprecyzowania. Gdzie zaś tej świadomości nie ma, tam i o ideał trudno.

Otóż Polska, mimo 18 lat swej państwowości, nie ma jeszcze świadomości swej misji kulturalnej. Dlatego też nie ma ideału wychowania państwowego. Dopiero czekamy na niego. Czekamy na jakiegoś Konarskiego lub Kołłątaja.

Z tego jednak nie wynika, by w szkole należało ten moment pominąć. Tylko państwowe wychowanie trzeba ściśle określić i ograniczyć do takich zasad, jak: — bu-

czenie przywiązania do państwa, wychowanie w tradycji narodowej, kształcenie poczucia solidarności narodowej bez szowinizmu jednak, a nade wszystko położenie nacisku na duchowe wychowanie człowieka... Najpewniejszą bowiem drogą do dobrej organizacji politycznej — mówi Foerster w „Wychowaniu i samowychowywaniu” — jest organizacja duszy.

Nie zazdrośmy więc Niemcom, Włochom lub Sowiecom, że swej młodzieży dają zwarty, twardy i konsekwentny ideał wychowania państwowego, którego my dać nie możemy. Jesteśmy w okresie przejściowym, chaosu myślowego i rozprężenia moralno kulturalnego. Próżno w takim okresie oczekiwać jasnej odpowiedzi narodu na zasadnicze pytania dotyczące się jego przyszłości. Postawmy natomiast skromniejsze wymagania „wychowaniu państwowemu”, ale też te wymagania dokładnie spełniajmy.

Niech z naszej szkoły wychodzą nie partyjnicy, nie zacietrzewieni doktrynizmy, ale świadomi swoich praw i obowiązków względem państwa młodzi obywatele. A nade wszystko prawdziwi „ludzie i chrześcijanie”.

J. P.

Przegląd prasy...

Stron. Narodowe a gen. Rydz-Śmigły

Naczelny organ Stron. Narodowego, „Warszawski Dziennik Narodowy”, omawiając wezwanie gen. Rydza-Śmigłego, by się naród skupił pod jednym sztandarem, pisze:

„Od roku 1926 społeczeństwo polskie nie tylko nie jest powoływane do samodzielnej, zgodnej pracy politycznej, lecz robi się wszystko, by to społeczeństwo od takiej pracy odsunąć, by je do polityki zniechęcić. Praca publiczna i polityka stały się monopolem nielicznej i nie współzyczącej z narodem garści ludzi.

Nie uważamy stanu takiego za dobry i pożyteczny. Nie sprzyja on ani rozwojowi polityki narodowej, ani umocnieniu siły zbrojnej, zwłaszcza jeśli chodzi o jej stan moralny. Zwłaszcza wobec faktu, że na wschód i na zachód od nas rządzący potrafili obudzić wielkie prądy społeczne i na tych prądach oparły współdziałanie rządzących z rządzonymi.

Słowa, wypowiedziane przez gen. Śmigłego-Rydza w Paryżu, jeśli wygłoszenie ich było następstwem dojrzałego namysłu, zapowiadałyby zmianę w metodzie działania politycznego obozu rządzącego. Słowa te jednak tylko wówczas będą miały sens istotny i realny, jeśli za nimi pójdą czyny, jeśli wyrazem ich stanie się jasny i konsekwentny plan i program polityczny. Bo tylko na gruncie planu i programu może się rozwinąć sensowne i owocne współdziałanie.

Grupa rządząca w Polsce nie wykazała zdolności współzyczenia ze społeczeństwem. Jedyną formą współdziałania. Do jakiej to społeczeństwo powoływała, było oddanie się pod jej bezwzględna komendę. W dodatku metody i sposoby, które stosowała, by skupić koło siebie obywateli, pozostały bardzo wiele do życzenia. Jeśli ktoś chce wiedzieć, co mamy na myśli, ten niech sobie przypomni, jak były formowane kadry B. B. W. R., jakie stosowano środki, by wiązać ludzi z obozem rządowym.

To wszystko gruntownie już obmierzyło społeczeństwo. Takiego „skupienia” i takiego „współdziałania” nikt nie może brać na serio, ani się do niego entuzjastować. Ktoby chciał obudzić wiarę i zapał w społeczeństwie polskim, ten musiałby innemi zgoła iść drogami i inne stosować metody”.

Germanofile na widowni...

Prawie wszystkie dzienniki wyrażają radość z powodu serdecznego powitania gen. Rydza-Śmigłego we Francji. Widzą w nim dowód zacieśniania się stosunków polsko-francuskich. „Prawie wszystkie”, piszemy, bo nie wszystkie. „Słowo” wileńskie piórem p. Mackiewicz wyraża obawę, że to zbliżenie polsko-francuskie może narazić naszą „przyjaźń” z Rzeszą na szwank. Germanofile są niepoprawni... P. Mackiewicz kończy swoje rozważania w następujący sposób:

„1) cieszymy się z istnienia sojuszu polsko-francuskiego, 2) ubolewamy, że wizyta gen. Rydza-Śmigłego wypadła w chwili, kiedy rząd p. Bluma prowadzi antyniemie-

cką politykę i w chwili, kiedy pomaga hiszpańskim komunistom, 3) mamy nadzieję, że skutek tej wizyty będzie polegał na złagodzeniu stosunku Paryża do Berlina, 4) Uważalibyśmy za katastrofę, gdyby wizyta gen. Rydza-Śmigłego w czemkolwiek osłabiła naszą politykę porozumienia z Niemcami. Byłoby to niepowodzenie, którego skutków dla Polski nie powetowałoby nam najserdeczniejsze przyjęcie naszego Wodza we Francji, nawet gdyby Francuzi miasto „Paryż” przezwali na „Rydzewo”, albo „Nowopolskę”.

Młodzież a obronność państwa

Na początek roku szkolnego rzuca „Polska Zbrojna” następujące myśli:

„W szkolnictwie naszym przewodził kierunek, oczywiście od r. 1926 nieoficjalnie, liberalno-humanitarny, osnuty mgielką pseudo-pacyfizmu i snobizmem antymilitaryzmu, datujący się zresztą z przed wojny, powstały przede wszystkim w środowiskach szkolnictwa prywatnego i organizacji oświatowych. Czyż warto jeszcze podkreślać, jak dalece stracił on na dynamice i — na sensie. Młodzież współczesna ma dzisiaj tysiące sposobów dowiadywania się, bodaj najpowszechniej, i to może najniebezpieczniejsze, o tym, co się dzieje na świecie. Nieśmiało i jakieś, jak na dzisiejsze czasy, dwuznaczne sformułowania spraw (na przykład w nauce historii) budzą w młodzieży podejrzenia, że są to sformułowania obłudne i nieprawdziwe. Stokroć więcej wietrzy więc umysł młody terminologii, nawet brutalnej, gdyż wydaje się mu bardziej szczerą. Niebezpieczeństwa tych motywów nie trzeba chyba specjalnie podkreślać, jest ono nadto widoczne. Polska nie może być terenem licytacji hasel, obcych jej i wrogich. Nie wystarczy tu jednak zakaz, negacja; musimy zdobyć się na hasła własne, polskie, a te są w duszy każdego Polaka — nowocześnie, jak najbardziej radykalny patriotyzm. Przytomność, trzeźwość i — zapał; karność dobrowolna, porządek w życiu i pracy, higiena ciała i ducha — i najpierwszy ideał: żołnierstwo Polaki.

Szczególniej w zakresie nauki historii, przede wszystkim historii Polski, w nauce geografii, w ogólnej wiedzy o Polsce, jak również w lekturze obowiązkowej i pozabowiązkowej — musi się ten mocny ton wyrazić. Z zadowoleniem należy stwierdzić, że nastąpiły już w tej dziedzinie pożądane, racjonalne początki. W sprawach, związanych z obroną Polski i z budowaniem jej spoiwości, wielkością — przyszłości, każdy Polak powinien powiedzieć sobie: Wszystkie wątpliwości mam po za sobą, więc jestem żołnierzem. Taki był zawsze sens przy sięgnięciu prawdziwych „bojowników”.

Apel emerytów do posłów

Urzędnicza „Jedność” daje wyraz rozgorączczeniu emerytów z powodu, że mimo obietnic p. min. Kwiatkowskiego ich postulaty nie zostały dotąd uwzględnione. Przytem podniósłszy zyczliwość paru posłów, którzy się tą sprawą zajęli, rzuca pytanie:

„gdzie są inni posłowie, zwłaszcza z regionalnej grupy Lwowa, Stanisławowa i

Tarnopola, o ile chodzi o Małopolskę, Śląsk, Poznań, Katowice, Pomorze i Warszawę! Jedynite ich stanowisko przyczyniłoby się zapewne do zwycięstwa słusznej sprawy. Brak akcji z ich strony szkodzi naszej sprawie, ale podkopuje równocześnie wiarę społeczeństwa do ich osób i piastowanych przez nich mandatów.

Posłowie, czy senatorowie, którzy milczą wobec niesprawiedliwości, posłowie, którzy nie mają odwagi spełnić swojego obowiązku w stosunku do krzywdzonych obywateli, piastują swe mandaty niezgodnie i nie mogą w przyszłości liczyć na zaufanie wyborców. Kto milczy tam, gdzie krzywdę się dzieje, ten uczyniłby najlepiej, gdyby złożył mandat”.

Na linii Budapeszt — Berlin

Podróż zagraniczna regenta Horthy'ego podczas której odwiedził (po raz pierwszy opuściwszy w charakterze regenta granice swego kraju) Wiedeń, gdzie konferował z kanclerzem Schuschniggem, oraz Berchtesgaden, gdzie rozmawiał z kanclerzem Hitlerem, zwróciła powszechną uwagę na Węgry i na węgierską politykę zagraniczną... Węgry, w wyniku wojny okrojone w traktacie z Trianon, od pierwszych chwil po powrocie do wewnętrznej równowagi i po obaleniu komunistycz. rządów Beli Kuhna przez wojska admirała Horthy'ego poprowadziły politykę rewizjonistyczną zmierzającą do rewindykacji terytorialnych kosztów Rumunii i Czechosłowacji. Od pierwszych też chwil po zaprowadzeniu wewnętrznego ładu pragną restauracji Habsburgów na tronie węgierskim, co jednakże zostało udaremnione przez zwycięską koalicję do skutku stanowiska państw Małej Ententy. Wprowadziły więc Węgry całkowicie ustroj monarchistyczny jednakże bez króla, mając nadzieję wcześniej, czy później przy sprzyjających okolicznościach międzynarodowych wprowadzić Habsburga na tron. Regentem do tego czasu został admirał dawnej floty monarchii austriacko-węgierskiej, Mikołaj Horthy.

Polityka rewizjonistyczna musiała z natury rzeczy zbliżyć Węgry do Niemiec, a także do Włoch, które umacniając swoje wpływy w basenie naddunajskim, niejednokrotnie opowiedziały się po stronie węgierskich żądań terytorialnych. Poza tym dalszą podstawą powojennej węgierskiej polityki zagranicznej stała się przyjaźń z Austrią, wyniesiona ze wspólnego współzyczenia w ramach monarchii habsburskiej. Z Polską łączyły i łączą Węgry nieci wzajemnej sympatii i tradycje wielowiekowej przyjaźni; jednakże obydwie kraje dzieli rewizjonizm polityki węgierskiej, niezgodny z interesami Polski i z linią polityczną, która musi obowiązywać naszą politykę zagraniczną.

Dążenie Niemiec do „Anschlusu” z Austrią nie było na ręce Węgom, którzy bynajmniej nie mają ochoty sąsiedować z potężnym prawie 80-milionowym blokiem niemieckim, jaki stanowiłaby Rzesza po połączeniu z Austrią. Sąsiedztwo takie oddawałoby Węgom w zbyt wielką zależność od Berlina i pozbawiałoby ich istotnej niepodległości. Toteż w rozgrywce między Berlinem i Rzymem o niepodległość Austrii opowiedziały się Węgry całkowicie po stronie Rzymu. Wyrazem tego było podpisanie 17. marca 1934 r. przez Mussoliniego, Gombósa i Dollfusa t. zw. protokółów rzymskich, gwarantujących niepodległość Austrii i ustępujących wspólnie linię polityczną tych trzech państw w basenie naddunajskim. Protokół rzymski zostały jeszcze rozszerzone przez podpisanie dodatkowych układów 23 marca roku bieżącego, wprowadzających m. in. stały organ konsultacyjny w osobach ministrów spraw zagranicznych Włoch, Austrii i Węgier. Z drugiej jednak strony konflikt między Niemcami a Austrią oraz rozdziewki między Berlinem i Rzymem nie były również dla Węgier dogodne. Mogą one bowiem liczyć na powodzenie swych dążeń jedynie w wypadku solidarnego ich poparcia przez Włochy i Niemcy. Toteż układ austriacko-niem. z 11 lipca b. r., zawarty pod auspicjami Włoch i oznaczający porozumienie Wiednia z Berlinem przy jednoczesnym zrezygnowaniu przez Niemcy, przynajmniej na razie, z „Anschlusu” zo stał w Budapeszcie przywitany z największą radością.

W basenie naddunajskim wytworzyła się wskutek układu austriacko-niemieckiego nowa sytuacja. W tych warunkach była zrozumu miała chęć narady przedstawicieli Węgier z kanclerzem Schuschniggem i prezydentem Miklassem. Ponieważ zaś premier Gömbös jest już od dłuższego czasu chory i zastępuje go minister rolnictwa Daranyi, pojechał za granicę sam szef państwa,

regent Horthy. Natomiast posmaku sensacji nabiera jego spotkanie z kanclerzem Hitlerem w Berchtesgaden. O spotkaniu tym nie ukazał się żaden oficjalny czy półoficjalny komunikat. Przypuszczać można, że tematem rozmowy była zarówno sprawa wspólnego frontu przeciw komunizmowi, jak i sprawa wyswobodzenia Węgier z klauzul militarnych traktatu z Trianon i wprowadzenia na Węgrzech powszechnej służby wojskowej. J. MAK.

Migawki.

Dziecko

Większe miasta (jak Warszawa, Lwów, Kraków, Łódź itd.) mają monopol na pewne, mile, zjawisko. Tylko one doświadczają tej radości, jaką dla starszych jest obserwowanie przybytku dzieci i młodzieży w wakacjach.

Wczoraj właśnie pojawiły się w Krakowie te pierwsze „jaskółki“, co to z końcem roku szkolnego odleciały do „ciepłych“ krajów, a teraz wracają. Wracają chłopcy i dziewczęta. Większi, opaleni, silniejsi, weselsi.

Mierzą się, o ile to centymetrów urosli. Ważą się, ile to kilogramów przybyło im na wadze. Pokazują czarną opaleniznę, na znak, że nie zmarnowali wakacji.

Witajcie! Bardzo wam jesteśmy radzi! I bardzo się wami cieszymy! Jesteście nam potrzebni! Nam starszym!

Bo my, starsi, tak jesteśmy nieraz przyćmiewani brzemieniem obowiązków i kłopotów, że czasem prawie zapominamy o słońcu i radości życia. Zda się nam nieraz, jak byśmy byli w więzieniu, którego mury nieprzebrnie stanowią troski nasze i trudy. Uśmiech niewymuszony dziecka rozwala — zda się nam wówczas — te mury; czujemy się młodszymi, a świat i życie zaczyna odzywać swoje kolory.

Troszkę to jest „użytkarny“ punkt parzenia na dziecko. Zapewne! Biję się w pierś! Cóż jednak z tego, kiedy nie mogę się od niego obronić! Cóż z tego, kiedy patrząc na dziecko nie mogę się wstrzymać od uśmiechu! Nie tylko ja taki już jestem! Małoż to było poetów, którzy w jasnym błękitcie dziecięcego oka widzieli odbicie błękitu nieba i odbicie bólu, od którego dziecko tak jeszcze jest niedalekie?

BAYARD.

Rzeczy ciekawe.

WYSTAWA KLEJNOTÓW KORONACYJNYCH KRÓLA ANGIELSKIEGO.

Klejnoty koronacyjne króla angielskiego znajdują się obecnie na jednego ze złotników w Glasgowie, który z wielkim nakładem pracy, przygotowuje je na wielką uroczystość, która odbędzie się w przyszłym roku. Aby jednak umożliwić wszystkim Anglikom, którzy nie są w stanie przybyć do Londynu, oglądanie tych klejnotów wystawionych w Towerze na widok publiczny, wpadła londyńska firma White na oryginalny pomysł. Skopiowano wierne 5 koron, 5 mieczów, 6 beret, 2 jabłka oraz inne pomniejsze klejnoty koronacyjne i zrobiono, ściśle według tych kopii imitacje klejnotów, z którymi objędzie się całą Anglię, urządzając wszędzie wystawy.

ŚWINIA BILETEM WSTĘPU.

Jeden z cyrków wędrownych w Rumunii, który rozbił swoje namioty po wsiach oraz miasteczkach, musiał gruntownie zmienić sposób inkasowania gotówki za bilety wstępu. Chłopi rumuńscy przestali cyrk odwiedzać, ponieważ nie posiadają wcale gotówki. Lecz od czego przybiegłość i zaradność cyrkowców? Postanowili opłaty wstępu pobierać w naturalach. Zwykle miejsce siedzące kosztuje 8 jaj lub kurę, lepsze miejsca kosztują 30 jaj, lub 3-4 kurczęta. Miejsce w łoży kosztuje prosie. O ile większa ilość osób chce zakupić wspólnie bilety, jest zapłata przyjmowana i w większych zwierzętach.

LEGENDA SZPADY CARÓW.

W pałacu zimowym w Leningradzie znaleźli bolszewicy bardzo cenną szpadę carów, której pochwa wysadzana jest 38 drogimi kamieniami. Szpada posiada swoją legendę, a mianowicie miała zabezpieczyć cara przed wszelkimi ciężkimi chorobami i ranami śmiertelnymi na placu boju. Skąd pochodzi ta „cudowna“ szpada, nie zdołano dotychczas ustalić. Krążą wersje, że miała być kiedyś własnością wodza Hunów Attyli. Temu twierdzeniu przeczy jednak misterna robota i niezwykła giętkość i twardość stali. Prawdopodobnie jest to szpada wschodnia z X wieku. Ostatniego Romanowa nie uratowała jednak od śmierci z rąk zbirów, a zatem „cud“ skończył się.

Od piątku dnia 4 b. m. w kinoteatrze „Uciecha“

Dz 5 w UCIESZE rekordowa komedia polska p. t.

Reżyser: Zb. Ziembliński. — Główne role: Jerzy Czupicki, Loda Halama, A. Farnar, Józef Orwid, Karolina Lubiańska, Tadeusz Wesolowski, „Te 4“ i inni

Jesto pierwszy polski film wykonany przy udziale fachowców zagranicznych. Nowe pomysły! Świetne trieki, humor — zabawa — znakomita muzyka — nowe piosenki!

Fredek uszczęśliwia świat

Katolickie Studium o wychowaniu

Katolickie Studium zyskuje coraz więcej na wzięciu wśród inteligencji katolickiej Wilna. Zaznaczyło się to nowym napływem słuchaczy. Posiedzenia z poniedziałku 31 sierpnia i z wtorku 1 września przyniosły wszystkie moc cennych myśli. W poniedziałek rzetelny triumf święcili prelegenci z Poznania: dr. M. Wachowski i prof. dr. E. Piasecki, oraz ks. prof. dr. Woycicki i p. Zofia Iwaszkiewiczowa.

O NOWE INTENSYWNE KIERUNKI OŚWIATY KATOLICKIEJ. — Problemat współczesnej katolickiej oświaty pozaszkolnej obejmującej młodzież i dorosłych znalazł gruntowne ujęcie ze strony p. dr. Wachowskiego. Z szeregu cennych analiz warto podnieść aktualny problem form oświatowych. Kościół operował dotąd najchętniej pracą oświatową masową w niezróżniczkowanych zrzeszeniach. Formy tej ekstensywnej oświaty nie są dziś, zdaniem prelegenta, wystarczające. Dziś potrzeba urabiania elity, oparcia się o przodowników, o ludzi fachowych, nie tylko dobrych katolików, ale i dobrych znawców poszczególnych dziedzin życia. Życie organizacyjne specjalizuje się, to znów rozszerza zakres działania. Nadto prelegent omówił zagadnienie pracownika oświatowego jako też środki działania i rolę wychowawczą Akcji katolickiej.

„JEŚLI SIĘ CHCE UNIKNĄĆ REWOLUCJI, TRZEBA JEJ CHCIEĆ I ZROBIĆ JA“. — To paradoksalne powiedzenie francuskiego pisarza Rivarola posłużyło ks. prof. dr. Woycickiemu za motto do referatu o „roli wychowania w naprawie niesprawiedliwości społecznej“. Był to referat niezwykle sumiennie opracowany, ale i apostołski zarazem. Wytyczne myśli szły od społecznych Encyklik papieskich „O kwestii robotniczej“ i „Przebudowie społecznego ustroju“. Nawiązując do bieżących wypadków wykazywał prelegent konieczność gruntownej i szybkiej a zarazem pacyfistycznej przemiany stosunków społecznych. Opierając się na tekstach Encyklik papieskich przeprowadził prelegent ostrą krytykę kapitalizmu, wskazał na nędzę i ucisk mas i domagał się w imię ludzkiej godności i dobra narodu, o wciągnięcie ich przez większą sprawiedliwość rozdzielczą; podniesienie dobrobytu i oświaty w organizm wspólnej kultury. Poza potrzebą reform instytucji i obyczajów społecznych podkreślił prelegent konieczność nastawienia całego wychowania pod kątem społecznej sprawiedliwości i miłości.

WSPÓLPRACA SZKOŁY Z RODZINĄ. Temat o „współpracy rodziny ze szkołą i odwrotnie“ — złoży do tych utartych już zagadnień, które spowily wieńce dasów, wzajemnych krytyk nieufności itd. Władom rzecz, że współpracy tej nie ma, bo nie ma zaufania, bo się podrywa wzajemnie autorytet itp. P. Iwaszkiewiczowej rzeczy te są znane; nie chce się jednak zrażać nimi, lecz z dużym optymizmem wykazuje potrzebę i możliwość zintensyfikowania tej współpracy. Z wielkim kunsztem i zjawstwem opracowany referat streściłby można kilkoma ważnymi postulatami. Dla zacieśnienia współpracy potrzeb wzajemnego poszanowania autorytetu, nawet wówczas, gdy rodzice stoja na niższym stopniu kultury, — trzeba, by szkoła była światłym przyjacielem, życzliwym informatorem, doradcą bez mentorstwa — by stosunek ten był charakteru wychowawczo-społecznego, a nie miał podźwięków politycznych i zostawiał dużą inicyjatywę rodzicom. Prelegentka wypowiedziała również szereg zadań pod adresem rodziców.

WYCHOWANIE FIZYCZNE, to nie rekordowania ani akrobatyki dancigowa... P. Piasecki jest profesorem Instytutu Wychowawczo-Fizycznego w Poznaniu i autorem wielu cennych prac z tej dziedziny. Jest nie tylko fachowcem w tej dziedzinie, ale i szczerym wielbicielem zdrowego wychowania fizycznego sportu i turystyki. To też mile zaskoczył Szan prelegent słuchaczy krytyką sportu tzw. rekordowego, reprezentacyjnego. P. Piasecki znający arkana i sprzężyny sportowej klubomanii i oceniający t.

zw. wyczyny sportowe ze stanowiska prawdziwej „Kalogakatii“ i spirytualizmu, nie szczędził ostrych słów krytyki pod adresem niewieściich sportów i koedukacji sportowej i szkolnej dancigomanii. Pikantny szczegół... Prof. Piasecki zadał sobie trud zbadać źródłowo pochodzenia nowoczesnych tańców, jakimi nas obdarzył „Yankesi“. — Okazuje się, że wszystkie te tańce murzyńskie są u Murzynów śladami obrzędów inicjacyjnych w świat ludzi piciowo dojrzałych... To do wiadomości rodziców i wychowawców!

ROZTROPNOŚĆ I WZNIOSŁOŚĆ KATOLICKIEJ PEDAGOGIKI SEKSUALNEJ. — P. Stefanowiczowa z Wilna wykazała w pięknym referacie p. t.: „O katolickich zasadach pedagogiki seksualnej“, jak niesłusznie biorą je przeciwnicy od strony niekonstrukttywnej, negatywnej, jako obawę przed grzechem. Nie tracąc z oczu wyjątkowej sily popędu i możliwości degradacji, nie wstyżając się wiązać tych zjawisk z grzechem pierwotnym, umiała prelegentka przedstawić układ zagadnienia lokalizując popęd płciowy na płaszczyźnie integralnego życia, które obejmuje całego człowieka. Takie wysookie postawienie kwestii nadało referatowi odpowiednią atmosferę, i podyktowało mądre a wnikiwe wskazania pedagogiczne dla różnych okresów życia i różnych temperamentów.

OBJEKTYWNY PROCES WYDANY KOEDUKACJI. Studium katolickie dużą wagę przyłożyło do tego zagadnienia, poświęcając mu aż trzy referaty. Ks. dr. Piotrowski, ks. Fondaliński i ks. rektor Kowalski przedstawili swe sumienne prace i badania z różnych punktów widzenia. Ks. dr. Piotrowski okazał się starannym i przenikliwym badaczem. Dane szerokiej ankiety, jaką przeprowadzały władze szkolne w koedukacyjnych szkołach i on sam w kołach poważnego nauczycielstwa, wykazują nieuprzedzonemu obserwatorowi raczej szkodliwą, niż korzystną działalność koedukacji, zwłaszcza od klasy czwartej szkół powszechnych. Obfity materiał statystyczny i ostrożne operowanie nim są decydującymi dla sprawy. Świetne wywody natury moralnej, jakie do aktów tej sprawy wniósł wytrawny umysł ks. rektora Kowalskiego potwierdziły wywody podjęte ze stanowiska psychologicznego przez ks. dr. Piotrowskiego. Ks. mgr. Fondaliński przeprowadził swój wywód w odniesieniu do liceum.

ZDROWĄ MYŚL ODGAĐNĄĆ I NARODOWI JĄ WSKAZAĆ! Pięknym ukoronowaniem pięciodniowych intensywnych studiów było krótkie a pełne emocji posiedzenie plenarne. Przybyli na nie obaj dostojnicy Kościoła: ks. kardynał-prymas Hlond i ks. arcyb. Jąbrzykowski, rektor Staniewicz, p. wojewoda i inni. Ks. Kardynał Prymas w paru słowach dał wyraz myślom, które kierowały pracami Studium i nadały im właściwą wagę.

„Odbiło się to Studium — mówił Ks. Kardynał — w chwili, kiedy świat cały drży w posadach, kiedy jutro Europy tak jest zagrożona, że politycy nie mogą sobie dać rady. My Polacy tym czasem spokojnie odbywamy sobie narady. Odnosi się wrażenie, że jedynie Polska zachowała instynkt spokoju, jak gdyby jej przypadła w udziale misja pokojowa“. Zyczy następnie ks. kardynał Hlond, by prace Studium upamiętniły się skutkami trwałymi przez opublikowanie pamiętnika na świadectwo tego, że my, twórcy Polski odrodzonej, mieliśmy zdrową myśl odgađnąć i wskazać ją narodowi.

Po przemówieniu Ks. Prymasa, przewodniczący p. mecenas Rostocki, prezes Instytutu Akcji Katolickiej w Łucku zwrócił się z gorącymi słowami podziękii do obu dostojnych Arcypasterzy, do Pana Rektora Uniwersytetu i Pana Wojewody — do Przewodnia Zjazdu, jak i prelegentów i słuchaczy. Z uczuciem żalu rozchodzili się uczestnicy, ale i z postanowieniami, by bogate myśli zebrane w Studium realizować w płodnym czynnie. J. S.

Radio.

RADIO W CZASIE NIEPOKOJÓW POLITYCZNYCH W PALESTYNIIE.

W czasie przymusowego domowego aresztu, na który skazana została niedawno ludność Jeruzolimy od godz. 7 wieczór do godz. 5-tej rano — radio było jedynym łącznikiem ze światem. Także tylko przez radio można było zapoznać się z rozporządzeniami, nadawanymi przez władze miejscowe kilka razy dziennie, gdyż pisma codzienne wychodziły bardzo nieregularnie. Wskutek tego zapotrzebowanie na odbiorniki radiowe nagle silnie wzrosło, jak również wzrosła i ilość abonentów. I tak: w r. 1932 było 80 abonentów, przy końcu r. 1933 było 2.500 abonentów, w lipcu w. r. 1936 było 17.000 abonentów. Sklepom w radiosprzętem w Jeruzolimie stale brakowało odbiorników, które importowane są z innych krajów, m. in. i z Austrii.

KONKURENCJA POMIĘDZY PRASĄ A RADIEM.

Igrzyska Olimpijskie w Berlinie wykazały, że nie może być mowy o konkurencji pomiędzy prasą a radiem. Po wysłuchaniu bezpośredniej transmisji z zawodów, słuchacze odczuwali potrzebę przeczytania w gazetach o przebiegu zawodów, tak, że popyt na pisma był bardzo duży. W Londynie prasa zwróciła się do BBC. z żądaniem, by poza transmisjami olimpijskimi nie nadawać już komunikatów sportowych, gdyż zmniejszają one zapotrzebowanie na pisma wieczorne. BBC. po zbadaniu tej sprawy doszła do przekonania, że radio nie stanowi konkurencji dla prasy, wobec czego w dalszym ciągu nadawała komunikaty sportowe. Należy zaznaczyć, że Anglia należy do krajów, które naskutek specjalnej umowy — ogłaszają wiadomości radiowe późno, mianowicie jednocześnie z chwilą ukazywania się pism wieczornych.

— 000 —

KOMUNIKAT ROZGŁOSNI KRAKOWSKIEJ.

Orkiestra dr. Adama Hermana wykona w swym programie w piątek, 4 b. m., między innymi uwertury Bellini'ego, Suppé'go i Jana Straussa.

„JUŻ PO WAKACJACH“. Wkraczającą w nowy rok szkolny młodzież powita Polskie Radio 4 bm. o godz. 11.30 inauguracyjną audycją dla szkół pt. „Już po wakacjach“. Po serdecznym powitaniu dzieci, usłyszą one wesoły, mieszany program rozrywkowy. Każdy z młodych znajdzie coś dla siebie. W ramach audycji będzie i piosenka i wesoły dialog i muzyka z płyt.

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak:

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na chore nogi, do polowania, jakoteż buty z cholewami oficerskie i do konnej jazdy poleca ze składu i na zamówienia po cenach niskich

Pierwszorządny magazyn i pracownia obuwia

PIOTR WASIK dawniej W. KAPERA

Kraków, ul. św. Tomusza 29.

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji P. T. Klienteli.

Programy stacji radiowych.

SOBOTA, DNIA 5-go WRZEŚNIA 1936 R.
Program ogólny. Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“; 6.33 Gimnastyka; 6.50 Muzyka z płyt; 7.20 Dziennik poranny; 7.30 Programy lokalne; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.08 Programy lokalne; 12.18 Dziennik południowy; 12.25 Koncert ze Lwowa; 14.30 Programy lokalne; 15.05 Wiadomości gospodarcze; 15.45 Audyja dla dzieci młodszych; 16 Koncert solistów z Torunia; 16.45 Reportaże ze stolic bałtyckich; 17 Nowości z płyt; 17.50 Pogadanka; 18 Programy lokalne; 18.50 Pogadanka aktualna; 19 19—21 Audycja z Wystawy Radiowej; 19.10 Rewia orkiestry P. R.; 20.15 Audycja dla Polaków zagranicą; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21 Recital fortepianowy ze Lwowa; 21.30 Humoreska; 22 Wiadomości sportowe; 22.15 Muzyka lekka orkiestry P. R.; 23—24 Program lokalny dla Warszawy.
Kraków (239.5 m). Godz. 7.30 Program na dz. bieżący; 7.30 Kilka informacji; 7.40 Muzyka z płyt; 12.08 Muzyka z płyt; 14.30 Radosne rytmy (płyty); 15.35 Wiadomości gospodarcze; 17 Najnowsze nagrania płytowe; 18 Pogadanka aktualna; 18.10: Chwilka społeczna; 18.15 Jazz na dwa fortepiany; 18.40 Koncert reklamowy; 23.15 Muzyka z płyt.
**Lwów (377.4) Godz. 7.30 Program na dzisiaj; 12.08 Przegląd wydawnictw; 14.30 Koncert żywe!; 15.35 Wiadomości gospodarcze; 18 Silva rerum; g. 18.05 Pieśni i piosenki polskie; 18.40 Koncert reklamowy; 23.15 Muzyka z płyt.
Warszawa (1399.3 m). Godz. 6.50 Muzyka na płytach; 7.30 Program na dzień bieżący; 7.35 Para informacji; 7.40 Płyty; 12.08 Przegląd rolniczej prasy; 14.30 Na fali wspomnień (płyty); 18 Nasz program; 18.10 Życie kulturalne stolicy; 18.15 Koncert reklamowy; 23 Dalszy ciąg muzyki lekkiej orkiestry P. R.; 23.15—24 Muzyka taneczna z płyt.
Katowice (395.8) Godz. 6.00 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“; 6.03 Płyty; 6.28 Program na dzisiaj; 12.08 Życie kulturalne Śląska; 12.10 Wiadomości bieżące; 13.15 Koncert żywe! z płyt; g. 14.30 Na fali wspomnień (płyty); 15.30 Ogrodnik śląski; 18 Audycja dla dzieci; 18.25 Recytacje; g. 18.35 Koncert reklamowy.**

Cieźkie położenie polskiego robotnika rolnego we Francji

Od dłuższego czasu prasa polska rozpływa się na temat możliwości polskiej emigracji rolnej do Francji. Wykazuje się cyfrowo, że możliwości są dość duże wobec tego, że rok rocznie wieś francuska potrzebuje od 40—90 tys. robotników rolnych. Opinia ta jest słuszna. Jeśli się weźmie jednak pod uwagę warunki, w jakich nasza rolna emigracja żyje we Francji, chciałoby się przestrzec wszystkich naszych emigrantów przed szukaniem pracy na wsi francuskiej. Sprawą tą zajął się ostatnio „Narodowiec” — organ wychodźstwa polskiego we Francji z Lens. Stwierdza on, że dola polskiego robotnika rolnego we Francji jest tragiczna. Cytuje szereg wypadków. Pozwolimy sobie jeden z nich jako bardzo charakterystyczny przytoczyć: „Robotnik Paweł Znyk, pisze „Narodowiec”, z departamentu Oise pracował jako owczarz czy krowiarz, zarabiał 600 fr. miesięcznie. Delegacja syndykatu rolniczego „Federation des Agriculteurs” zmusiła go do zapisaania się do syndykatu. Pracodawca, nie chcąc płacić Znykowi ustalonej przez syndykat taryfy (1.000 fr.), wymógł mu pracę, choć Polak oświadczył, że dalej chce pracować za 600 fr. Znyk porozumiał się z tem z poprzednim swym pracodawcą, który przyjechał po niego, ale, po rozmowie, jaką odbył z ostatnim patronem, oświadczył Znykowi, że go do pracy przyjąć nie może i odjechał. Znyk pozostał na bruku, nie wiedząc dokąd się udać, do jakich drzwi pukać, gdzie sprawiedliwości dochodzić.”

Ilu jest takich robotników polskich, dodaje „Narodowiec”, którzy jak ten ostatni znaleźli się w położeniu bez wyjścia? Francuz, znalazłszy się w ten sposób bez pracy, otrzyma zapomogę, pomoc prywatną, wskazówkę co ma czynić; ma tu oparcie, rodzinę, może przeczeć, aż się namiętności uspokoi. Ale gdzie ma czekać Polak: w jakiej gminie, na jakiej kwaterze, za czyje pieniądze? Dokąd ma się udać? Kto mu zrozumiale wyjaśni? Kto udzieli zapomogi?

Czemu przypisać ten stan rzeczy? Wyjaśnienie daje nam ten sam dziennik. Stwierdza on, że polski robotnik rolny pozbawiony jest jakiegokolwiek opieki. Własnej polskiej organizacji nie posiada (istniejący Związek Rolników Polskich we Francji może się zajmować działalnością tylko oświatową, bo ustawa z roku 1884 o syndykatach nie pozwala na syndykaty niefrancuskie), wobec tego często zmuszony jest zapisywać się do socjalistyczno-komunistycznej organizacji zawodowej syndykalnej „Generalnej Konfederacji Pracy” i przeważnie pada ofiarą za targu tej organizacji z pracodawcą. Poza tym nasze placówki konsularne sprawą rolnika polskiego się nie zajmują. Oto, co w tej kwestii pisze wileńskie „Słowo”:

„Warto przypomnieć, że po 15 latach istnienia naszych placówek konsularnych i społecznych, kwestia robotnika rolnego na całym terenie Francji, nie została dotychczas rozwiązana, pomimo, że w przeciągu tych 15 ostatnich lat, przeszło przez wieś francuską 200 tys. robotników polskich, czyli prawie 1/3 całej emigracji we Francji.

Nie chcemy przytaczać porównań, lecz nie możemy wstrzymać się od nadmienienia, że

dla tej, tak wielkiej rzeszy naszej najskromniejszej w swoich wymaganiach emigracji, nie zrobiło się dotychczas prawie nic, gdy natomiast dla innych odłamów i kategorii naszej emigracji we Francji, bez porównania mniej dochodowej, wydało się już setki tysięcy franków!”

Czas jest wielki, aby nasze władze się tą sprawą zajęły i rozciąły opiekę nad robotnikiem rolnym we Francji. Nie jest bowiem sztuką wywieźć robotnika z kraju, ale jest sztuką zagwarantować mu na emigracji ludzkie warunki bytu. Tur.

Od soboty dnia 29 sierpnia br. w kinoteatrze „APOLLO”

Na otwarcie sezonu! Fenomenalny film pełen wesołych uśmiechów i najmiłszych wzruszeń!

„MAŁY BUNTOWNIK”

W gł. roli: Najmłodsza, a zarazem najślawniejsza, mała, urocza niezrównana 7 letnia gwiazda filmowa **SHIRLEY TEMPLE** Bożyszcze dzieci całego świata, ulubienica starszych, popularna wśród milionów! — W pozostałych rolach: **JOHN BOLES**, **JACK HOLT** oraz doskonały taurecz i komik murzyn **BILL ROBINSON**. — Reżyserji niezrównanego **DAVE BUTLERA**. — Genjalna **SHIRLEY** swoją przesłizną i najlepszą ze wszystkich dotychczasowych kreacji, porwie i zachwyci cały Kraków! — Film dla wszystkich od lat 6 do 100!

Arceydzieło piękna, radości, uroku i wdzięku. PIOSENKA! — HUMOR! — TANIEC!

Wydarzenia gospodarcze w świecie

Czy ceny zbóż spadną?

Rolnictwo wchodzi w najważniejszy dla siebie okres. Żniwa się skończyły. Rozpoczął się omlot. Rolnik potrzebuje pieniędzy, będzie więc sprzedawał zboże. W tych warunkach powstaje problem cen. Czy utrzymają się one na poziomie? Czy spadną? — Oto pytania, które gnębią rolników.

Poziom cen w znacznej mierze zależy od międzynarodowych rynków zbóż. W tej chwili sytuacja na rynkach międzynarodowych nie jest jeszcze wyraźna, stąd trudno o wnioski. W każdym bądź razie warto zrobić jej przegląd, aby przynajmniej zdać sobie sprawę z możliwości eksportowych zbóż w poszczególnych państwach.

Zbiory w Kanadzie zakończyły się pomyślnie. Ceny pszenicy wobec małego popytu — spadają. We Francji przebieg żniwa jest zadawalniający. W Jugosławii, według urzędowych danych, zbiory wynoszą 28,8 milj. ctn. pszenicy. Jest to liczba rekordowa. W związku z tym Jugosławia będzie mogła wywieźć około 80 tys. wagonów pszenicy. W Austrii zbiory w stosunku do ubiegłego roku są nieco mniejsze. Zbiór pszenicy wynosi 345 tys. ton (w r. ub. 402.200), żyta 458.700 (601.600). Rumunia podpisała umowę na wywiezienie 12 tys. wagonów pszenicy do Belgii i Luksemburga, placąc pszenicą

swoje długi w tych krajach. Ceny na pszenicę zwiększają na Węgrzech, co się tłumaczy zwiększonym eksportem do Austrii, Niemiec, Włoch, Szwajcarii, Belgii, Grecji i Holandii. Również Włochy importują pszenicę.

W Argentynie i Australii zbiory wypadły zadawalniająco. Jedynie w Stanach Zjednoczonych sytuacja nie przedstawia się na rynku zbożowym pomyślnie. Jak jednak ostatnio ogłoszono, import pszenicy do Stanów Zjednoczonych nie będzie duży tak, jak początkowo sądzono.

OBOWIĄZKOWA SŁUŻBA PRACY W RUMUNII.

Rząd rumuński uchwalił wprowadzenie obowiązkowej służby pracy, do której zostaną pociągnięci młodzi ludzie w wieku od 18 do 21 lat. Projekt ustawy zostanie opracowany przez ministerium obrony narodowej w porozumieniu z ministeriami pracy, oświaty i komunikacji. Ustawa ta ma, jak się zdaje, na celu usunięcie młodzieży uniwersyteckiej spod wpływów ekstremistycznych organizacji prawicowych, które, dając młodzieży pracę, zwłaszcza w okresie żniw, wywierają na nią silny wpływ polityczny.

Kino „PROMIEN” T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26

Pierwszy w Polsce film ze śpiewakiem o wszechświatowej sławie **Benjaminie GIGLI** w prze pięknym dramacie muzycznym p. t.

„Nie zapomnij o mnie...” Film wytwórni „Itala” w dalszych rolach: **Magda SCHNEIDER** 8-letni **Piotr BOSSE** i **Zofia WALEWSKA** reżyserował: **Augusto GENINA**.

TADEUSZ MILDNER.

Nastroje antysemityczne w Krakowie dawniej a dziś

Kto obserwuje życie Krakowa, ten musi zauważyć wzrost nastrojów antysemitycznych w ostatnich kilku latach. Idący przez świat prąd nie ominął tego miasta, które do niedawna uchodziło za stolicę światowego żydostwa, a w Polsce za siedzibę główną filosemityzmu. Żydzi odbywali w Krakowie swoje światowe zjazdy i bardzo sobie Kraków chwalili.

Aż tu nagle zaczęło się coś psuć... Pojawili się nawet napisy: „Nie kupuj u żyda”. Prasa antysemitka cieszy się coraz większą poczytnością. Stosunki towarzyskie między ludnością katolicką a żydowską ochłodziły. Są to objawy nowe, do niedawna niezane. Nieznane oczywiście społeczeństwu, wychowanemu w liberalnych zasadach XIX wieku.

Inaczej jednakże bywało w dawnym Krakowie. Ruch przeciwydowski przybierał w dawnych wiekach formy o wiele gwałtowniejsze, niż dzisiaj.

Od pierwszej chwili zjawienia się w Krakowie żydzi wywołali swym postępowaniem żywiołową niechęć u ludności katolickiej. Głównym zajęciem żydów był handel i lichwa. Zdzierstwa i oszustwa popełniane przez żydów oburzały mieszkańców Krakowa. Już w po-

łowie XIV wieku doszło do gwałtownych wystąpień ludności katolickiej przeciw żydom. W roku 1369 mieszczanstwo krakowskie zwróciło się do króla Kazimierza Wielkiego ze skargą na postępowanie żydów.

W ciągu wieku XV kilkakrotnie przychodziło w Krakowie do krwawych rozruchów przeciw żydom. O jednym z takich pogromów opowiada ks. Jan Długosz w swej historii Polski pod rokiem 1407. Opis swój rozpoczyna ks. Długosz następującą uwagą:

„Żydów w mieście Krakowie licznie rozrojonych, którzy przez niegodziwą lichwę wielce się byli popanossyli i zuchwale rozpierać zaczęli, a przytem niektórych dopuścili się zbrodni, gdy władza ludzka nie powściągała ich łotrówstwa, dotknął surowszy gniew Boży i spuścił na nich karę, zaniedbaną przez ludzkie sądy. Z małej bowiem przyczyny (jak to bywa) powstał przeciw nim straszny bunt ludu”.

Powoli zaczęło się przyjmować przekonanie, które m. in. podzielał i ks. Długosz i kard. Oleśnicki, że należy się odseparować od żydów, jako rozsądnie demoralizacji i elementu obcego chrześcijańskiemu narodowi. Przyczyniły się do tego zapewne i kazania św. Jana Kapistrana. Starania w tym względzie zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem w roku 1494: żydzi zostali w tym roku przeniesieni na „Kazimierz”. Tu powstało „miasto żydowskie”, odgródzone murem od Krakowa.

Zamknięcie żydów w „ghetcie” nie na

wiele się jednak przydało. Mimo zakazu żydzi nie ograniczali się do „Kazimierza”, ale nadal uprawiali potajemnie handel i rzemiosło w Krakowie. Napróżno mieszczanie zanosili skargi do królów. Wtedy to energiczna walkę z żydowskim handlem podjęła **Krakowska Kongregacja Kupiecka**. Także krakowskie cechy toczyły walkę z zalewem żydowskim, a głównie z pokątnymi rzemieślnikami żydowskimi.

Obok wspomnianego zakazu zajmowania się handlem i rzemiosłem, istniał w Krakowie cały szereg innych przepisów wymierzonych przeciw żydom. I tak istniały już wówczas przepisy ograniczające ubiół rytualny (r. 1494), dalej zakazujące żydom osiedlenie się poza ghettem (r. 1566), zabraniające pod karą wynajmowania żydom sklepów w Krakowie (r. 1587 i 1597) i t. p.

Bardzo dawał się żydom we znaki t. zw. „kozubalec”. Istniał w Krakowie zwyczaj, że każdy żyd, przechodzący lub przejeżdżający przed szkołą, musiał płacić pewnego rodzaju „podatek”. Poborcami tego „podatku” byli sami uczniowie którzy stali przed szkołą i nie przepuścili żadnego żyda, dopóki nie zapłacił „kozubalca”. „Podatek” wynosił 4 grosze od żyda pieszego, 6 groszy od konnego, a 12 groszy od wozu.

Według Muczkowskiego słowo „kozubalec” pochodzi z języka hebrajskiego i oznacza „obce pismo”. Innego zdania jest Glogier. Wywodzi on ten wyraz od „kozuba” (a raczej

„kozuba”), t. j. kosza z kory drzewnej, w którym przynoszono okup. Że przy ściąganiu tego „podatku” nie obchodziło się bez ekscesów, to rzecz pewna. Żydzi bardzo narzekali na „kozubalec”: „Świadczy o tem następujący wierszyk („Wyprawa żydowska na wojnę”, rok 1608), w którym żyd tak się skarży:

„Wolają: Żydzcie miej się do zgody,
Jeśli mi nie dasz, pozbędziesz się brody.
Bierety nasze ze łbów nam zrywają,
W wackach, kiedy chcą, by w swych gmy-
rają”.

Kronika gospodarcza

HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI Z HISPANII. Według danych hiszpańskiego urzędu statystycznego wartość importu polskiego do Hiszpanii w r. 1935 wyniosła 11.305.750 złotych pesetów. Pod względem wartości najwyższe pozycje zajmują jaja — 6.025.280, siarczan amonu — 2.911.832, nasiona buraków — 1.625.212, oraz podkłady kolejowe 163.909. Odnosnie ilości to węgla wywieźliśmy 4.420 ton, desek — 629 m. sześć., jaj — 63.364 m. sześć. tkanin mieszanych — około 150.000 kg. itd.

ZNACZNA ZWYŻKA CEN ARTYKUŁÓW KOLONIALNYCH. W ostatnich dniach nastąpiła na rynku towarów kolonialnych znaczna wyżka cen. Szczególnie spośród artykułów pierwszej potrzeby podrożała herbata. Cena herbaty gatunków średnich, sprzedawanych w hurcie luzem, podskoczyła z 16 zł. na 20 zł. za kg. Również herbata pakowana podrożała już w detalu o 10 proc. Poza tym dała się zaobserwować wyżka cen innych artykułów kolonialnych, w pierwszym rzędzie przypraw korzennych importowanych z zagranicy, jak cynamonu, pieprzu i t. p. Zwyzka ta sięga 20 proc. Nado podrożały importowane z zagranicy owoce suszone, tak naprz. śliwki kalifornijskie podrożały w hurcie z 1.60 na 2 zł. za kg.

Niespodziewana zwyzka tłumaczona jest przez importerów ograniczeniami przywozowymi i rozszerzeniem t. zw. tranzakcyj wiązanych. Impoterzy artykułów kolonialnych twierdzą, iż przy nowym sposobie rozrachunków z dostawcami zagranicznymi, wynikiły bardzo poważne różnice w cenach.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jaknajrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

Wszelkie ograniczenia prawne, dotyczące żydów, zaczęły padać w w. 18., a ostatecznie zostały zniesione w ciągu wieku XIX. Było to jak gdyby zerwanie tamy, chroniącej Kraków przed zalewem żydowskim. Mury, otaczające ghetto, runęły w gruzy, ludność żydowska zalała całe miasto. Żydzi zaczęli wykupywać realności i obecnie 2/3 prywatnych nieruchomości w Krakowie znajduje się w rękach żydowskich. Handel w 70% jest w rękach żydowskich, przemysł i rzemiosło w 40%, adwokatura w 80%, zawód lekarski w 36%. Cyfry te są bardzo wymowne, jeśli zważymy, że ogólna liczba żydów w Krakowie wynosi około 25%.

Nie można się dziwić, że wobec takiego stanu nastroje antysemityczne w Krakowie wra-
stają.

Komuniści hiszpańscy będą musieli własnymi rękami odbudować kościoły

„Figaro“ zamieszcza p. t. „Rozmowa z parą narzeczonych w Hiszpanii“ ciekawy obrazek, ilustrujący obecne warunki w części kraju, znajdującej się pod panowaniem czerwonych władców.

„Któregoś dnia — pisze korespondent „Figaro“, Ludwik Chauvet — spotkałem na ulicach Madrytu pewnego młodzieńca, którego niedawno poznałem i który, jak wiedziałem, miał się ożenić. Gdy mu składałem życzenia z okazji ślubu, młody człowiek odpowiedział: Jestem rzeczywiście żonaty wobec prawa, ale mimo to mam zaszczyt przedstawić panu... moją narzeczoną.

Widząc moje zdumienie, młodzieniec ciągnął dalej:

W dniu 19 lipca przyszedłem do urzędu stanu cywilnego. Ledwie ceremonia podpisania aktu zawarcia związku małżeńskiego została ukończona, na ulicach rozległy się strzały. W godzinę później nie mogło już być mowy o pójściu do kościoła ani o żadnym ślubie lub nabożeństwie w „czerwonym“ Madrycie. Ponieważ, jak panu wiadomo dla Hiszpana-katolika ślub kościelny posiada większe znaczenie, aniżeli urząd stanu cywilnego, postanowiliśmy oboje pozostać w dalszym ciągu, jako niezłączeni jeszcze wobec Boga, w celibacie do czasu, gdy będziemy mogli otrzymać błogosławieństwo z rąk kapłana przed ołtarzem.

Od tej pory upłynęło już sporo czasu. Czyż wobec tego nikt nie może się obecnie żenić w Hiszpanii?

Statystyka wykazuje w ciągu ostatnich tygodni olbrzymie obniżenie liczby ślubów cywilnych. Żenią się bez ślubu kościelnego jedynie wolnomyśliciele i bezbożnicy. W tych dniach na froncie walki z powstańcami kilku czerwonych milicjantów ożeniło się z milicjantkami według „rytuału anarchistycznego“. Wogóle Hiszpanie, zwłaszcza lud, wykazują, jeśli chodzi o małżeństwo bardzo „zacołane (w pojęciu komunistycznym) zasady“. Znam kilka młodych dziewcząt, sprzyjających szczerze re-

wolucji, które, namówione przez narzeczonych, zdecydowane były na ślub cywilny bez kościelnego. W ostatniej jednak chwili wszystkie te dziewczęta nie zgodziły się na to i zerwały z narzeczonymi.

„Oto dlaczego — kończy dziennikarz francuski — bezbożnicy hiszpańscy już dziś w skrytości serca zapytują siebie, czy, nawet w razie zupełnego zwycięstwa komunizmu, nie będą musieli odbudować nową Hiszpanię, równocześnie własnymi rękami odbudować spalone i zniszczone obecnie kościoły“.

Burze, huragany i ulew

Na polskim morzu szaleje znów burza połączona z silnym wiatrem zachodnim. Kierunek wiatru idzie tym razem wzdłuż brzegów, tak że fala przechodzi bokiem i nie zagraża ani wydnom ani plażom. Wysoki stan wód w zatoce Puckiej spowodował wstrzymanie na pewien czas robót przy budowie móla wschodniego w porcie Puckim. Obecnie ustalone zostały straty, wyrządzone przez burzę, jaka przeszła nad polskim wybrzeżem przed kilkunastu dniami w porcie w Wielkiej Wsi. Straty te sięgają 100.000 zł.

Nad częścią powiatu tarnowskiego i dąbrowskiego przeciągnęła onegdaj olbrzymia wichura, która zniszczyła wiele drzew owocowych i zwykłych. Chwilami wiatr miał nasi-

Należy ukrócić swawole duchownych sekciarskich

Urzędy prokuratorskie i administracyjne mają wiele kłopotu z duchownymi sekciarkami z t. zw. kościołów narodowych, założonych przez Hodurę i Farona. „Duchowni“ ci rekrutują się częściowo z różnych wypadków z seminarium duchownych i klasztorów, częściowo z aferzystów, zazwyczaj nie posiadają ani wychowania ani wykształcenia wymaganego do stanu duchownego. Czas wielki, aby władze nasze już nie tylko w imię poszanowania uczuć religijnych, ale również w dobrze zrozumiałym interesie państwowym, w imię ładu i moralności publicznej, ukrociły swawolę sekciarskich duchownych, aby nie zezwalały im na

noszenie szat kapłańskich katolickich, na bezprawne używanie nazwy „księży“, „biskupów“, co łatwo wprowadza w błąd naszą laicość.

Ostatnio wpłynęła sprawa przeciwko „duchownemu“ t. zw. kościoła narodowego Piechulskiemu o oszustwo i przywłaszczenie. Korzystając z omyłki kasjera, wypłacającego wygrane na loterii, Piechulski przywłaszczył sobie 6.000 złotych, za które to pieniądze złożył sobie mleczarnię w Łomży, część zaś tych pieniędzy ukrył w lichtarzu, w kaplicy sekciarskiej. Policja przeprowadziła dochodzenie i oszustwo wykryła. Piechulskiemu grozi kara więzienia.

Sekciarstwo na Pomorzu

Na Pomorzu istnieje 10 sekt, liczących około 6.000 wyznawców. Najlicniejszą sektą są baptyści, zrzeszając około 3.000 wyznawców, zamieszkują oni kilka gmin w powiecie grudziądzkim oraz wąbrzeskim. W tym ostatnim istnieje sekta „Dzieci Boga“ (umywacze nóg). „Menonici“ (emigranci holenderscy) osiedleni nad Wisłą, jest ich około 1.500. „Metodyści“ w Grudziądzu i Oweczkach w bardzo małej ilości „Adwentyści“ w Grudziądzu i Toruniu oraz w pow. świeckim. Jest ich też nie wielu. „Staroluterani“ tylko w jednej gminie pow. świeckiego. „Zielonoświątkowcy“ — kilkunastu wyznawców w Sepólnie. „Hodurowcy“ i „Faronowcy“ w Toruniu, Bydgoszczy i Grudziądzu (sektę ongiś bardzo liczne, obecnie szybko topniejące). „Badacze Pisma Świętego“ — małe już grupki w kilku miejscowościach. Najwięcej sekciarskim miastem jest Grudziądz; posiada on sekty metodystów, hodurowców, badaczy pisma św., adwentyistów i baptystów.

lenie orkanu, o którego sile świadczy wyrwanie potężnych drzew z korzeniami. W Dąbrowkach Bryńskich huragan wyrwał z ziemi 100-letnią gruszę, a w miasteczku Żabnie potężną akację. Wiele domów ma uszkodzone dachy.

W Niemczech ulew

Ze Śląska Niemieckiego donoszą o gwałtownym pogorszeniu się pogody. Ulewy, połączone z wichrami wyrządziły znaczne szkody w kilku gminach. Również w Berlinie dała się odczuć zmiana pogody. Temperatura spadła dość znacznie, siła wiatru dochodziła do 9 stopni, co spowodowało przerwy w ruchu ulicznym.

00000000

Zydzi dorabiali się fortuny podpalając swoje majątki

Do Sądu Okręgowego w Przemyślu wpłynął akt oskarżenia, w sprawie tak sensacyjnej, że zakrawa nawet na powieść kryminalną.

Na ławie oskarżonych zasiądzie 8 osób

oskarżonych o dokonanie szeregu oszustw asekuracyjnych na szkodę rozmaitych towarzystw ubezpieczeniowych.

W Bohorodczanach pow. Tłumacz mieszkał Markus Schneider. Gospodaruje on na siedemdziesięciomorgowym majątku. W noc na 5 listopada 1926 wybuchł w zabudowaniach Schneiera pożar i strawił doszczętnie budynki gospodarskie wraz z plonami i inwentarzem martwym. Budynki były ubezpieczone w P. Z. U. W. na kwotę 1980 złotych, zaś krótko przed pożarem ubezpieczył Schneider budynki, inwentarz martwy, plony i ruchomości domowe na kwotę 2.800 dolarów amerykańskich w Tow. Ubezpiecz. „Piaś“ po pożarze Schneiera aresztowano i odstawiono do więzienia w Ottynie, jednak dla braku dowodów winy zwolniono. Wkrótce potem P. Z. U. W. i „Piaś“ wypłaciły Schneiderowi pogorzelnicze.

W trzy lata po tym nabył Schneider na własność majątek ziemski w Jazowie Starym do spółki ze swym zięciem J. Fuersetzerem. W dwa lata potem, w roku 1931 wybuchł pożar, przy czym spłonęły budynki i plony, ubezpieczone na krótko przed pożarem w Towarzystwie Ubezpieczeń „Riunione Adriatica di Sicurtà“ na kwotę 10 tys. złotych. Podejrzanie podpalenia padło na Schneiera, jednak dochodzenia znowu dla braku dowodów winy umorzono, a Schneider i jego zięć Fuersetzer otrzymali premię asekuracyjną.

W dwa lata później Józef Fuersetzer, który prowadził sklep w miejscowości Walewszczyzna ad Puźniki w pow. tłumackim ubezpieczył swe rzeczy, towary i garderobę w T-wie „Assicurazioni Generali Trieste“. Ubezpieczenie zawarte zostało we wrześniu 1933 roku a w listopadzie o północy spłonął dom wraz z towarami i ruchomościami. Dla braku dowodów winy, dochodzenia umorzono, Towarzystwo asekuracyjne znowu wypłaciło premię ubezpieczeniową.

Taka sama historia powtórzyła się jeszcze dwa razy. Za każdym razem sprawcy pożarów pozostawali nieznanymi, a Schneiderowie i ich krewni brali premie asekuracyjne idące w dziesiątki tysięcy złotych.

Po ostatnim pożarze w dniu 12 września policja ustaliła, że ogień podłożyli poszkodowani. Znaleźli się świadkowie, którzy widzieli, że w czasie ratowania widzieli na strychu domu Schneiderów szmaty nasyczone naftą. Pewien wieśniak zeznał ponadto, że na polecenie Schneierów podpałał dwie sterty. Wówczas policja przeprowadziła rewizję w domu Schneiderów i znalazła tam niezwykle cenne dokumenty, z których nie dwuznacznie wynikało, że Schneiderowie i Fuersetzer są oszustami asekuracyjnymi na wielką skalę.

Po ugaszeniu ognia znaleziono na strychu domu Schneiderów jakby naumyślnie porzastawiane po wszystkich kątach niezakorkowane flaszki i banki z naftą, ponadto wiele szmat przesyconych również naftą.

Polowanie w niedzielę

Otrzymałmy następujące pismo:
Dnia 30 sierpnia b. r. w niedzielę przed południem p. zarządca dóbr Ks. Radziwiłłów w Hucisku pow. Żywiec, urządził polowanie na dzik w Cichej parafii Koszarawa. W polowaniu wzięło udział 11 gajowych ze strzelbami i psami oraz 25 ludzi nagonki z kijami i toporami ku wielkiemu zgorzzeniu tutejszej katolickiej ludności zdążającej właśnie do kościoła na nabożeństwo. Cóż ludność miejscowa mówi na te „pańskie imprezy“?

Idzie grupka chłopów do kościoła i tak rozprawiają:

Jeden: „Panom wszystko wolno, nawet łamać przykazania Boskie i ustawy państwa; z pewnością ani policja ich nie doniesie, ani starosta nie ukarze za przekroczenie przepisów o spoczynku niedzielnym“.

Drugi: „Habsburg w Żywcu w niedzielę nie polował ale zato miał takie wielkie majątki, że ich wiele podarował Akademii Umiejętności w Krakowie na oświatę, zaś jego sąsiad w Suchej też w niedzielę nie polował a tyle miał pieniędzy, że nam kościół wybudował“.

Trzeci: „Ten nowy rządca Radziwiłłów jest lutrem; w niedzielę nawet drzewą rąbie, prawie co niedzielę urządza polowanie, nawet gajowemu, który na polowanie w niedzielę nie przyszedł, za karę stracił kilka złotych z pensji; na jedno z takich polowań w niedzielę przyszedł wszyscy gajowi, ale tylko 2 chłopów na nagonkę. Wtedy rządca zaklął i powiedział: „żeby to było po raz ostatni, ja to chłopom zapamiętam w lesie“.

Z kraju i ze świata.

ODZNACZENIE PAPIESKIE DLA ZASŁUŻONEJ DZIAŁACZKI. P. Helena Jordanówna, prezeska oddziału Kat. Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej w Mazanie Dolnej, została odznaczona medalem papieskim „Pro Ecclesia et Pontifice“ w uznaniu jej zasług w pracy nad wychowaniem i urabianiem w duchu katolickim młodzieży żeńskiej. (KAP.)

WYKRYCIE OLBRZYMIJ AFERY PODATKOWEJ. W ostatnich dniach dokonano na terenie Warszawy wielu rewizji podatkowo-skarbowych w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych. W poszczególnych wypadkach ujawniono podwójne zapisy książkowe, a w jednym wypadku natrafiono na olbrzymią aferę podatkową. Sprawę tę przekazał władzom prokuratorskim.

Z URZĘDU POCZTOWEGO SKRADZONO 3.497 ZŁ. Do urzędu pocztowego w Mikołajowie pow. Żydaczów nieznanymi sprawcy włamali się przez wybić dziurę w suficie w pokoju, w którym znajdowała się kasa. Włamywacze po rozbiciu ogniotrwałej kasy skradli 2.230 zł. w gotówce i 1.267 zł. w znaczkach pocztowych.

12-LETNI CHŁOPIEC HERSZTEM BANDY WŁAMYWACZY. Policja wileńska zlikwidowała szajkę młodocianych złodziei, na czele której stał 12-letni An. Minkiewicz. Miał oni swoją kryjówkę w starym wagonie na stacji kolejowej, gdzie przechowywali również rzeczy pochodzące z kradzieży.

Od soboty dnia 29 sierpnia br. w kinoteatrze „Sztuka“

Na otwarcie sezonu! Wielkie sensacyjne arcydzieło najnowszej produkcji Paramounta!

NEW-YORK — SAN FRANCISCO

Wspaniały film pełen niecodziennych przygód komicznych i awanturnych na lądzie i samolocie pasażerskim. — Pódrót odbywają w samolocie tajemnicza dama — synek milionera — bandyta — dedektyw — egzotyczny książe i dwaj piloci — 13 godzin w powietrzu — Film o najoryginalniejszym ciekawym scenariuszu. — Reżyserja: MITCHELLA LEISENA. — W gł. rol. FRED MAC MURRAY i JOAN BENNET Film niesłabnącego napięcia!

Otwarcie linii lotniczej Moskwa — Praga

W Moskwie otwarta została we środę regularna komunikacja lotnicza pomiędzy Z. S. R. R. i Czechosłowacją. Trasa wynosząca 2400 km. idzie przez Rumunię. Samoloty będą lądowały w Kijowie, Jassach, Cluj i Użhorodzie. Linie tę ze strony sowieckiej

obsługują 2-silnikowe 9-osobowe samoloty „A. N. T. 9“ oraz jeden 14-osobowy „Douglas“, ze strony czeskiej 2-silnikowe 5-osobowe samoloty „Airspeed envoy“. Samoloty odlatywać będą dwa razy tygodniowo.

dni Stalin nie opuszcza łóżka. W Moskwie zwracają uwagę na fakt, iż Stalin nie był obecny na przedstawieniu w teatrze gruzińskim, do którego lubił zazwyczaj uczęszczać.

Terror w Palestynie nie ustaje

Akty terrorystyczne powtarzają się w Palestynie w dalszym ciągu. Szofer autobusu żydowskiego został w pobliżu Nathania śmiertelnie raniony przez bombę, rzuconą pod autobus. W pobliżu Ramallah patrol wojskowy był dwukrotnie ostrzeliwany przez bandę uzbrojonych powstańców arabskich. Wojsko odpowiadało, czyniąc użytek z broni, przyczem jeden Arab został raniony, a kilku wzięto do niewoli. Obóz wojskowy, położony w pobliżu Berszeby był ostrzeliwany, przyczem żołnierz brytyjski odniósł ciężkie rany. — Ponadto zanotowano w całym kraju szereg napadów na osiedla żydowskie.

Nieporządku w gazowniach moskiewskich

W Moskwie od kilku dni daje się odczuwać brak gazu świetlnego. Fabryki zmuszone były zmniejszyć dopływ gazu 2—3 krotnie. Winę za ten stan rzeczy, jak wyjaśnia trust „Mogaz“, ponoszą gazownie moskiewskie, w których — jak pisze prasa — brak elementarnego porządku. Retorty w gazowniach są zniszczone i brak odpowiednich robotników. Gazownia „Nietegaz“, główny dostawca gazu, nie może znaleźć 40 robotników, którzyby potrafili oczyścić retorty. — W dniu 30 sierpnia b. r. gazownie moskiewskie zamiast 95.000 m. sześć, gazu dostarczyły tylko 17.360 m. sześć.

Pogłoski o chorobie Stalina

„Le Matin“ notuje pogłoski, które już od dłuższego czasu obiegają w moskiewskich kołach politycz. o ciężkiej chorobie Stalina. Jak wiadomo, Stalin już w 1926 roku chorował na wątrobę. Dolegliwości te obecnie znów się dają odczuwać. Od szeregu

Lot z N. Jorku do Londynu przez stratosferę

Znany aktor nowojorski Richmann i pilot Merrill wylecieli we środę o godz. 21.37, według czasu angielskiego, z Nowego Jorku, zamierzając przelecieć do Londynu i z powrotem do Nowego Jorku w czasie co najwyżej 33 godzin, licząc w tem krótki postój w Londynie. Lot ten dokonany ma być przez stratosferę dla uzyskania większej szybkości. Samolot noszący nazwę „Lady of peace“ ma

skrzydła wypełnione małymi piłkami gumowymi, celem ułatwienia utrzymania się na powierzchni morza przy ewentualnym przymusowym wodowaniu.

Według ostatniej wiadomości, lotnicy zamierzają zatrzymać się parę dni w Londynie w oczekiwaniu na pomyślny wiatr w drodze powrotnej.

Kronika lwowska.

(Adres Oddziału lwowskiego „Głosu Narodu” Lwów, ul. Małachowskiego 2/V. Telefon nr. 118-11).

NARODOWE ŚWIĘTO JUGOSŁAWI przy pada na dzień 6 bm., jako w rocznicę zgonu króla Piotra II. W dzień ten o godz. 10 rano zostanie odprawione nabożeństwo w cerkwi prawosławnej przy ul. Franciszkańskiej z udziałem przedstawicieli władz, Ligi Polsko-Jugosłowiańskiej, kołoni jugosłowiańskiej we Lwowie i t. d.

O UDEKOROWANIE MIASTA. Zarząd m. Lwowa wzywa właścicieli nieruchomości, by w dniach 5 i 6 bm. jako w dniach otwarcia Targów Wschodnich, udekorowali swe domy flagami o barwach państwowych i miasta.

WYSTAWA prac uczniowskich, czeladniczych i mistrzowskich, urządzona staraniem lwowskiej Izby Rzemieślniczej, otwarta została dnia 6 b. m. w miejskiej Muzeum Przemysłu Artystycznego. Jest to pierwsza tego rodzaju wystawa we Lwowie od czasu odzyskania niepodległości.

OTWARCIE ULICY ZYBLIKIEWICZA. Od wczoraj została ulica Zyblikiewicza po ukończonej przebudowie oddana do użytku publicznego, dla ruchu pieszo i kołowego. Zarząd miasta przypomina przy tej sposobności, że ruch na ul. Zyblikiewicza jest jednokierunkowy, a to wyłącznie w kierunku parku Kilińskiego i Targów Wschodnich, zaś powrót następuje ul. Jabłonowskich.

ZAMACH SAMOBÓJCZY. Wczoraj wieczorem w bramie domu przy ul. Żółkiewskiej 27 usiłował otruć się kwasem solnym Władysław Sawka, pomocnik murarski. W stanie nieprzytomnym przewieziono go do szpitala. Powodem zamachu — niesnaski rodzinne.

ZBIEGŁ UMYSŁOWO CHORY Tomasz Podolczak, którego brat przywiózł z prowincji do Lwowa, celem umieszczenia go w Kulparkowie.

DYSZLEM W SZYBĘ. Na jadącym ul. Ruską samochód, prowadzony przez szofera Józefa Rutkowskiego, najechał woźnicą wozu ciężarowego, wybijając dyszlem dwie szyby w aucie. Odlamki szkła pokaleczyły pasażerów jadących w autodorozce.

LWOWSKIE TOW. SPIEWACKIE „HEJNAL” zawiadamia, że począwszy od 3 b. m. próby odbywać się będą regularnie w poniedziałki i czwartki od godz. 19—21 w lokalu Koła T. S. L. im. St. Żeromskiego, Bogdanówka, ul. Miejska 26.

—00—

REPERTUAR KIN LWOWSKICH.

APOLLO: „Sto pociech”.
ATLANTIC: „Romstiz von Werffen”.
CASINO: „Robin Hood z Eldorado”.
CHIMERA: „Mały król”.
UCIECHA: „Drewniane kreyzle” i rewia.
GRAZYNA: „Sen nocy letniej”.
KOPERNIK: „Dzisiejsze czasy”.
MUZA: „Kidnaperzy” oraz „Casino de Paris”.
MIRAZ: „Burza nad światem” i Pat i Patachon.
PALACE: „Zaloga”.
PAN: „Walc cesarsko-królewski”.
RAJ: „Jej ekscelencja babka”.
ŚWIT: „Tajemnica małej Shirley”.
STYLOWY: „Jaśnisz pan szofer” i rewia.
TON: „Na zgłiszczacz szczęścia”.

—00—

Konkurs modeli szybowców

w Bezmiechowej

Budowa latających modeli szybowcowych cieszy się na terenie Lwowskiego Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. coraz większą popularnością. Chcąc przyczynić się do rozwoju modelarstwa szybowcowego podobnie jak w latach ubiegłych tak i w roku bieżącym Lwowski Okręg Wojewódzki L. O. P. P. organizuje konkurs latających modeli szybowców. Dotychczas konkursy te odbywały się na szybowisku Szkoły Szybowcowej L. O. P. P. w Czerwonym Kamieniu. W r. b. konkurs ten zostanie rozegrany na szybowisku Szkoły Szybowcowej Aeroklubu Lwowskiego w Bezmiechowej. Do konkursu zostaną dopuszczone modele o skrzydłach profilowanych to znaczy analogicznych do oryginalnych szybowców. Modele muszą być większe od jednego metra, nie mogą zaś przekraczać czterech metrów. Poza tym, inne ograniczenia nie będą wprowadzane. Konkurs odbędzie się w pierwszych dniach października. Blisze szczegóły oraz regulamin i instrukcje zostaną w swoim czasie podane do wiadomości. Na konkursie rozegranych będzie wiele nagród, wśród których wyróżnia się nagroda wędrowna imienia s. p. pilota Adama Nowotnego. W roku ub. puchar ten zdobył uczeń Tadeusz Zubrzycki dla Koła Szkolnego L. O. P. P. przy II gimn. — Gimnazjum w Przemysłu.

Włamywacze w urzędzie pocztowym

Ubiegłej nocy dokonano zuchwałego włamywania do Urzędu pocztowego w Mikołajowie nad Dniestrem. Niewykryci na razie sprawcy po wyjściu dziury w suficie, dostali się do pokoju, w którym znajdowała się kasa ogniotrwała. Rozpruli kasę i skradli 2.230 zł. w gotówce oraz 1.267 zł. w znaczkach pocztowych.

Nowy rok szkolny w Krakowie

W czwartek młodzież szkół krakowskich, powszechnych i średnich, wysłuchała nabożeństw, które odbyły się na intencję nowego roku szkolnego. Jedną ze szkół, a mianowicie Szkoła Kupiecka, obchodziła w tym dniu uroczystość poświęcenia nowego lokalu, przy ul. św. Jana 22, w gmachu Polskiej Akademii Umiejętności. Po nabożeństwie w kościele Ks.

Ks. Pijarów, aktu poświęcenia dokonał ks. prof. M. Kamiński. W czasie uroczystości wygłosił przemówienie dyrektor Mikulski, dyr. Cholewa, wizytator O. S. Witkowski i radca Izby Przem.-Handlowej Kwiatkowski. Uroczystość zakończono odśpiewaniem przez młodzież hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła”.

—0000—

Przed zakończeniem śledztwa

w sprawie inż. Doboszyńskiego i towarzyszy

Dotychczasowy stan śledztwa w sprawie inż. Doboszyńskiego i towarzyszy nie wyklucza, że zakończone ono zostanie w ciągu miesiąca września. Inż. Doboszyński czuje się obecnie dobrze, po głodówce, którą przerwał po 8 dniach, na wieść o polepszeniu w stanie zdrowia matki. Pozostaje on na wikcie więziennym. Według obiegających pogłosek obrońcy inż. Doboszyńskiego miał podjąć się oprócz adwokatów Pozowskiego i Stypulkowskiego, mec. Szurlej. Sprawa ta nie została jeszcze, jak się dowiadujemy, definitywnie załatwiona.

W kilka dni po zajęciach marnowych w Krakowie doszło do zaburzeń antyżydowskich w Liszkach pod Krakowem, w czasie których uległ m. in. zniszczeniu sklep niejakiego Brennera. W związku z uciążliwym śledztwem w tej sprawie wszyscy aresztowani,

w liczbie trzydziestukilku, zostali zwolnieni z aresztów. Niebawem staną oni przed Sądem.

Kto ukrywał inż. Doboszyńskiego?

Wczoraj Sąd w Wadowicach rozpatrywał sensacyjną sprawę Andrzeja i Albina Kudziów, oskarżonych o ukrywanie inż. Doboszyńskiego po napadzie na Myslenice. W czasie rozprawy zeznawał m. i. wywiadowca policyjny Łazarz, który po „wyprawie myślenickiej” przybył do Kudziów i przedstawił się im jako towarzysz inż. Doboszyńskiego. Kudziowie mieli mu wówczas opowiedzieć, że przez jedną noc udzielili inż. Doboszyńskiemu schronienia w ich domu, a następnie ukryli go w lasach i tam donoszą mu żywność. Sąd, celem przesłuchania dalszych świadków, a wśród nich inż. Doboszyńskiego, rozprawę odroczył. Oskarżonych bronią adwokaci dr. Zają i dr. Majka.

Sensacyjny wyrok na żydowskiego dentystę

Przed kilku miesiącami Sąd rzeszowski skazał dentystę Szyję Oziarsza Goldberga, technika dentystycznego, na 8 miesięcy więzienia za nieumyślne spowodowanie śmierci pacjenta Samuela Strasberga. Goldberg wyrwał Strasbergowi zęba. W kilka dni później Strasberg zmarł na zakażenie krwi, które miało się wy-

wiązać naskutek nieumiejętnego tamowania krwotoku. Sprawa znalazła się wczoraj w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie, który na skutek orzeczenia biegłych prof. dr. Olbrychta i dr. Drozdowskiego — wydał wyrok uwalniający Goldberga od winy i kary.

—0:0:0—

Kinoteatr dźwiękowy „WANDA” Sw. Gertrudy 5

Wyświetla dziś największą komedię muzyczną sezonu — Wspaniała rewia humoru, melodii, piosenki, tańca — Szał muzyki — i wesołości — niecodzienne widowisko,

BŁĘKITNA PARADA

Dowcipny, wesoły i melodyjny obraz. W rolach głównych: Genialna para artystów, premiowani tancerze FRED ASTAIRE — GINGER ROGERS. Znany z filmu „Wesoła rozwódka” i „Panowie w cylindrach”. Muzyka: Irwina Berlińska twórcy muzyki „Panowie w cylindrach”. — Nie przesadzając twierdzimy: BŁĘKITNA PARADA to najwesełszy i najmelodyjniejszy film ostatnich czasów

Początek seansów w dnie powszednie o g. 5, 7 i 9.10 w niedzielę i święta o g. 8 pop. Program Nr. 48.

W sobotę dnia 5 bm. o godz. 3 pop. W niedzielę dnia 6 bm. o godz. 10 i 12 przed południem

PORANKI FILMOWE

„Film Piastyczny” i „Krwawe perły”
W głównej roli: MYRNA LOY, SPENCER TRACY
Ceny miejsc od 50 groszy.

Szerokiego stosowania ulg podatkowych

DOMAGA SIĘ KUPIECTWO KRAKOWSKIE OD MIEJSCOWYCH WŁADZ SKARBOWYCH.

Dyrektor Departamentu podatkowego w ministerstwie skarbu dr. J. Lubowicki podniósł na ostatnim sesyjnie dyrektorów Izby Skarbowych konieczność powołnego stopniowego likwidowania zaległych podatków drogą udzielania daleko idących ulg, racjonalnie bowiem stosowane ulgi przyczynić się mogą do osiągnięcia nawet dużych kwot podatkowych. Krakowskie sfery kupieckie twierdzą, że powyższe zalecenie Min. Skarbu, z którego przebija niedwuznacznie intencja władz naczelnych w kierunku liberalnego udzielenia rat na bieżące wymiary podatkowe, oraz zaległości nie jest jednak znane urzędowi skarbowemu w Krakowie, które zasłaniają się rzekomymi instrukcjami władz przełożonych na wnoszone podania płatników o przyznanie ulgi ratalnej, na należność podatkową sięgającą nieraz wielu tysięcy złotych, udzielają paru zaledwie rat (2—3). Tego rodzaju rygorystyczna polityka ratalna

urzędów skarbowych nie leży naszym zdaniem w interesie Min. Skarbu, najlojalniejszy bowiem nawet płatnik otrzymawszy niemożliwą do wykonania decyzję ratalną nie płaci wogóle nic, powodując tym samym podejmowanie kroków egzekucyjnych, oraz co ważniejsze twierdzenie się nowych zaległości.

Zdaniem sfer kupieckich mimo pewnego odprężenia sytuacji gospodarczej, które sygnalizują w swych sprawozdaniach instytucje badające stan koniunktur, obecny stan handlu zwłaszcza po martwym sezonie letnim, nie przedstawia się wcale optymistycznie i poza pewnymi wyjątkami, a raczej lepiej prosperującymi branżami należy z góry przyjąć, iż prawie każdy płatnik podatku przemysłowego, względnie dochodowego nie jest bezwzględnie w stanie jednorazowo, względnie w okresie dwóch lub trzech miesięcy pokrywać wymiarzone mu podatki, lecz potrzebuje wydatniejszej ulgi ratalnej.

W związku z tą sytuacją reprezentanci krakowskiego kupiectwa zwrócili się do dyrektora krakowskiej Izby Skarbowej z apelem, by w związku ze wzmożeniem działalności egzekucyjnej we wrześniu polecił podwładnemu

Jedyna okazja

pewnej lokaty kapitału
na bardzo dobrym procencie, na domu św. Wincentego á Paulo przy ul. Warszawskiej L. 5, za udzielenie pożyczki

10 do 15 tysięcy zł.

otrzyma pożyczający do własnej dyspozycji w tym domu mieszkanie z utrzymaniem i klasy.

Blisze warunki poda ustnie lub pisemnie Zarząd domu św. Wincentego á Paulo, Kraków ul. Warszawska L. 5.

Kronika krakowska.

WRZESIEŃ.

4. Piątek. Św. Rozalji. Wschód słońca 4.52, zachód 18.18. Długość dnia 13 godzin i 26 min.
5. Sobota. Św. Wawrzyńca. Wschód słońca 4.53, zachód 18.15. Długość dnia 13 godzin i 22 min.

—00—

JAK POSTĘPUJE ZBIÓRKA NA F. O. N.

Najlepsze wyniki przynosi w Krakowie zbiórka przeprowadzana osobiście przez właścicieli nieruchomości. Z poważniejszych wpływów, jakie ostatnio nadeszły do Wojew. Komitetu Wyminenii należy: dom przy ul. Podwale dr. Wilczyńskiego, który złożył kwotę zł. 1.035, w tym sam właściciel 1.000 zł., prof. dr. Wl. Natanson kwotę zł. 324, w tym właściciel 300 zł., dalej prof. dr. Kazimierz Kostanecki jako właściciel nieruchomości kwotę zł. 100. Komitet zbiórki uprasza tych, którzy zbiórki do tej pory nie przeprowadzili, by przystąpili do jej usku teźnienia.

NAPRAWA WIADUKTU PRZY UL. WARSZAWSKIEJ. Władze kolejowe przystąpią w najbliższym czasie do naprawy wiaduktu żelaznego nad torami kolejowymi w ul. Warszawskiej. W tym celu rozpisano już przetarg, który rozstrzygnięty zostanie z końcem bm.

PORACHUNKI OSOBISTE były prawdopodobnie powodem nożowego napadu na ul. Bożego Ciała. Ofiara napadu Prądzowski nie chce ujawnić nazwiska napastnika.

—00—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

POCIĄG POPULARNY DO WARSZAWY, na międzynarodowy mecz Polska—Niemcy, wyjedzie z Krakowa w sobotę 12 bm. o godz. 22.15, wyjazd z Warszawy w poniedziałek o godz. 18.30. Cena biletu zł. 14.60.

NIE WYSTARCZY RAZ W ROKU wyjechać na letnisko dla podpreparowania swego zdrowia. Pieńki wydane na kurację pójdą na marne, jeśli w codziennym życiu nie będziesz dbał o swe zdrowie. Dlatego w Twym domu nie powinno nigdy przy śniadaniu brakować Omvaltyny, tej wspaniałej odżywkę, która jest prawdziwym źródłem sił i zdrowia.

—0-0-0—

TEATRY I KINA KRAKOWSKIE.

Teatr m. im. J. Słowackiego.

Piątek: „Kibic”.
Sobota: „Kibic”.
Niedziela: „Krakowiaci i górale”.

—00—

ŚWIT: „Tajemnica panny Brinx”.

WANDA: „Błękitna parada”.
APOLLO: „Mały buntownik”.
SZTUKA: „New Jork—San Francisco”.
PROMIEN: „Nie zapomnij o mnie”.
UCIECHA: „Fredek uszczęśliwia świat”.
STELLA: „Panienka z poste-restante”.
ADRIA: Film plastyczny i „Krwawe perły”.
BAGATELA: „Dziewcze z Budapesztu” (Marta Eggerth) oraz rewja pt. „Blondynki czy brunetki”.
DOM ZOLNIERZA. Od wtorku 1 września: „Imperatorowa”.

—* * *—

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. — Dziś w piątek, jak również jutro w sobotę powtórzona będzie, tak życzliwie przyjęta przez prasę i publiczność, amerykańska komedia M. Lee Smille'a i I. O'Knoughy'ego „Kibic” w opracowaniu reżyserkim p. J. Karbowskiego. Tytułową rolę Leysy Bluma odwarza niezrównany „kibic” p. K. Szubert. W innych rolach pp.: Niedziałkowski, Bobrowski, Kępka, Kopczewski, Macherski, Turski, Woźniak, Woźnik, Zukowski i in. — Najbliższą premierą teatru będzie komedia w trzech aktach według Żermeny i Alberta Acremant przez A. Hanika pt. „Atleta i zielone pudła”. Próby pod kierunkiem reż. W. Biegańskiego dopiegają końca.

—000—

Kasiarze w Krakowskim Towarzystwie Zaliczkowym

W nocy z środy na czwartek dostali się nie ustaleni na razie sprawcy do biura Krakowskiego Towarzystwa Zaliczkowego Urzędników, przy ul. św. Jana 14, i p. gdzie rozpruli rakiem kasę ogniotrwałą, z której wyrzucili znajdujące się w niej weksle i inne papiery i skradli 4.256 zł. 65 gr. gotówką oraz kilka-naście obligacji Pożyczki Narodowej i Inwestycyjnej.

personelowi prowadzenie bardziej liberalnej i racjonalnej polityki w zakresie udzielania rat w spłacie podatków, niż do tej pory.

HENRYK BORDEAUX

Świat wykolejonych

(Autoryzowany przekład Z. Skolimowskiej z francuskiego).

Pacjenci stadem idą tam, gdzie ich traktują z góry, gdzie im trudno się dostać; gdzie zaś pokornie ubiegają się o nich, tam się wcale nie śpieszą. Stąd konieczność „postawienia się“, zanim się naprawdę stanie na pewnych nogach, co czyni tak trudnym i nie wdzięcznym początek w zawodach wolnych. Dr. Michelet przeczuł istotną wartość młodego kolegi, który tak zapalczywie walczył z kłopotami materialnej natury i nie wahał się powierzyć szczęścia swej córki. Poradził mu opuścić stolicę Normandii z nadmiarem lekarzy i osiąść w Cherbourgu gdzie byli nie liczni. Posag panny posłużył do urządzenia młodej pary i założenia kliniki. — Młody lekarz nieznanymi jeszcze chirurg, dzięki najnowszym urządzeniom technicznym, pewnemu komfortowi mieszkania, korzystał ze zwiększonej ilości zapalen ślepej kiszki, różnego rodzaju uszkodzeń ciała, raków itd. jakby wystarczała sama obecność chirurga, ażeby operacje stały się nieodzowne. — I wkrótce szpital Hotel Dieu został mu poświęcony.

Jak szczęśliwie wówczas upływały dni!

Dr. Lubert był wszędzie poszukiwany, ceniony, wraz z młodą swą żoną, której przypisywał całe swe powodzenie. — Czy nie tobie zawdzięczam to wszystko? — zapewniał ją.

— Ależ nie mnie, lecz twemu geniuszowi.

Nie szczędziła mu bowiem pochwał i stała się go wyżej nad wszelkich innych ludzi.

— Twój ojciec mnie odkrył.

— A ty mnie wybrałaś.

Nie wątpiła wcale, że się ożenił z miłością, a nie dla interesu. Stało się jednak, że ta miłość służyła doskonale interesowi. To się zdarza. Interes nagina się łatwo do miłości i odwrotnie. Dr. Michelet umarł w parę lat później; będąc od młodych lat wdowcem przeniósł na córkę wszelkie potrzeby serca. Przynajmniej zakończył życie w atmosferze rodzinnej harmonii. Od czasu do czasu, gdy tempo pracy słabło, co się rzadko zdarzało, gdyż ktośby mu w Cherbourgu żałował swego brzucha do ciężca — Dr. Lubert zabierał żonę na krótkie niedalekie wycieczki, bądź na wyspy Jersey i Guernsey, sąsiadujące ze sobą. — jedna z nich jeszcze głośnie z powodu długiego na niej pobytu Wiktora Hugo. — bądź do Londynu, do uroczych angielskich kąpek morskich na La Manche. Obawiała się morza, lecz on dodawał jej odwagi. Morze przerażało ją zawsze. Nie oswoiła się z nim nigdy,

choć widywała je z okien swego pokoju. Było dla niej czymś żywym, olbrzymim i zdradzieckim, niby jakąś istotą, której prawdziwe myśli były zawsze zakryte.

Nadszedł okres samochodów. Dr. Lubert nie omieszkał nabyć wozu dobrej marki. Jego biegłe ręce chwyciły władczo za kierownicę. Zaczęły się wówczas wycieczki wzdłuż i wszerz Cotentin. Przebiegli wszystkie drogi prowadzące do morza i te, które się gubią w gąszczach i tłustych łąkach Normandii aż do Saint-Sauveur-le-Vicomte, uroczego i krasnego grodu nad brzegiem swej rzeki, do Valognes, miasta widm, i jeszcze dalej do Saint-Loo, z górująca nad nim katedra o strzelistych wieżach, do Coutances którego bazylika jest cudem, do land drogich sercu poety B. d'Aureville, którego dzieła ojciec jej odczytywał jako poety Normandii, Normandii umiłowanej przezeń nawet w deszcz i słońce: „Za pasmem swych łez, Normandia jest tak piękna“...

Młoda Ewelka, urodzona w rok po ich ślubie, nie bardzo ich kępowała. Brali ją ze sobą wszędzie. Bawili się nią, jej pytaniami, zdziwieniem. Zanim wciągnęli ją w swe życie. Dzieci mają swe własne życie. Ona zaś była tylko ich przedłużeniem, ich echem. Bardzo wcześniej zapoznała się ze statkiem, z samochodem, dobrze otulona, zaopatrzona od zimna, chroniona od gorąca. Ojciec zwykle zajęty, którymu brakło czasu by zastanawiać się nad nią, zabierał ją nagle w

owe szalone pędy, nie licząc się z odległościami ani z za silnymi wstrząsami tak młodziutkiego stworzenia. Niekiedy matka zakładała protest:

— To za dużo dla niej.

— Nigdy nie jest za dużo.

Czasem ujawniała się u doktora nie tak łatwa do zaspokojenia chęć wyzycia. Nigdy przeciwnie, zwykły był mawiać, że życie odpowiedziało wszelkim jego pragnieniom.

— Czegoż żądać jeszcze? — powiadał ze śmiechem — wygrałem na całej linii.

Powoli zapominał o źródle swej fortuny, przypisując ją wyłącznie sobie samemu. — Nic bardziej ludzkiego. Żona nie zauważała tego. Szczęście nie nakłania do rozmyślań. W ciągu tego filmu, roztaczającego się przed nią, wciąż stojącą bez ruchu u okna swego pokoju zanim się na zawsze pożegna z domem szczęścia, spostrzegła tylko obrazy, bez legend, któreby mogły określać je bliżej, a obrazy te były wszystkie miłe. — Potem film się zmienił. Żegnajcie obrazy radości! Zaczęła się wojna:

— Ty nie pójdziesz na wojnę?

— Ależ tak.

— Przecież jesteś stary. Masz już ponad czterdzieście.

Zaśmiała się.

— Czy naprawdę jestem już taki stary?

— Nie dla mnie, ale dla wojaczki.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru V. w Krakowie, ul. Bonarka 18.

Sygn. V. Km. 807/36.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru V. Piotr Bill, mający kancelarię w Krakowie ul. Bonarka Nr. 18, na podstawie art. 676 i 679 Kpc. podaje do publicznej wiadomości, że na wniosek wierzycielki Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Krakowskiego w Krakowie odbędzie się dnia 19 października 1936 r. o godz. 11 w Sądzie grodzkim w Skawinie w sali Nr. 2 druga sprzedaż w drodze licytacji następującej nieruchomości należących do dłużników Michała Klimasa i Anny z Janików Klimasowej a mianowicie realności lwh. 45, 324, 11, 313, 314, 520, 641 i 703 gminy kat. Rzozów, składających się z parcel bud. i grt. o łącznym obciążeniu 2 ha. 54 ar. 56 m. kw. czyli 4 morgi 678 sążni kw. oraz z domu murowanego o 2 ubikacjach mieszkalnych, komórce i stajni i przybudowanej drewnianej stodoły.

Nieruchomości te wpisane są w księdze gruntowej znajdującej się w Sądzie grodzkim w Skawinie.

Nieruchomości te oszacowane zostały na kwotę 6.103 zł. 40 gr. Cena wywołania wynosi 4.068 zł. 94 gr.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 610 zł. 34 gr.

Rękojmię należy złożyć w gotówiznie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkolą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Skawinie, sala Nr. 2. do E. 105/35.

Kraków, dnia 2 września 1936.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru V. (—) Piotr Bill.

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, ul. Wł. Jagiełły Nr. 29. Sygnatura: Km. 2041/35.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, Stanisław Szperber, mający kancelarię w Oświęcimiu, ul. Wł. Jagiełły Nr. 29 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 15 października 1936 roku o godz. 12-tej w Sądzie grodz. w Oświęcimiu odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Jakóba Siekiery w Babicach nieruchomości obj. lwh. 461 i 431 ks. gr. gm. kat. Babice przy Sądzie grodzkim w Oświęcimiu stanowiącej własność dłużnika Jakóba Siekiery w Babicach, składające się z domu mieszkalnego parterowego, stodoły i przynależności bliżej w protokole opisu oszacowania opisane. 1) Real. lwh. 461 oszac. na kwotę 6.022 zł. 75 gr. 2) real. lwh. 431 oszac. na kwotę 1.094 zł. — Cena wywołania ad 1) 4.517 zł. 06 gr., cena wywołania ad 2) wynosi 820 zł. 50 gr.

Wadium wynosi ad 1) kwotę 602 zł. 28 gr., ad 2) 109 zł. 40 gr.

Rękojmię należy złożyć w gotówiznie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkolą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Oświęcimiu ul. Wł. Jagiełły Nr. 29, sala Nr. 8.

Dnia 31 sierpnia 1936 r.

Komornik Sądu grodzkiego w Oświęcimiu (—) Stanisław Szperber.

W domu im. św. Wincentego a Paulo przy ul. Warszawskiej 5 w Krakowie

jest jeszcze kilka pokoi jednoosobowych do zamieszkania jedynie dla pań Starszych, samotnych, nie mającej bliższej rodziny — Bliższe wiadomości w mleczarni higienicznej, przy ul. Warszawskiej 5.

NAGNIOTKI

nawet zastarzałe stracisz smarując je pastą

Z APTEKI pod ŻŁOTĄ KORONĄ Kraków, Rynek Gł. 22 Cena pudełeczka 35 gr.

100 biletów wizytowych od zł. 1.50

zawiadomienia ślubne i wszelkie druki wykonuje: Skład papieru i galanterji

Michał Słomiany Kraków, Sławkowska 24.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VIII. w Krakowie, ul. Zyblikiewicza 10. Sygnatura: XII. Km. 236/35.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, ul. Zyblikiewicza Nr. 10, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 16. września 1936 r. o godz. 10—12 w Piaskach Wielkich odbędzie się licytacja ruchomości należących do Wojciecha i Janiny Marchwickich, składających się z urządzenia domowego i t. d. na rzecz Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Katowickiego w Katowicach.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 31 sierpnia 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru VIII. Juliusz Goldberg m. p.

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, ul. Wł. Jagiełły Nr. 29. Sygnatura: 580/36 i łączne.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, Stanisław Szperber, mający kancelarię w Oświęcimiu, ul. Jagiełły Nr. 29, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 7 września 1936 r. o godz. 7.45 w Groju ad Oświęcim odbędzie się licytacja ruchomości, składających się z urządzenia domowego, a to sypialni, jadalni, sali bilardowej, pokoju gościnnych, dalej obrazów różnych, stołów, krzeseł, dywanów, szaf, biurek, etc., które to ruchomości oszacowane zostały na łączną kwotę 5.500 złotych.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Oświęcim, dnia 2 września 1936 r.

Komornik Sądu grodzkiego w Oświęcimiu (—) Stanisław Szperber.

JEŚLI WITRAŻE TO KRAKOWSKIE

Od 1902 r.

wykonuje wszelkie witraże i oszklenia od najskromniejszych do najbogatszych, odznaczony 15 złotymi medalami.

KRAKOWSKI ZAKŁAD WITRAŻOW S. G. ŻELEŃSKI KRAKÓW, AL. KRASIŃSKIEGO L. 23. TELEFON 106-16. P. K. O. 405-506.

JAKOŚĆ NAJWYŻSZA. CENY NISKIE.

PROJEKTY I OFERTY GRATIS.

INSTYTUT MUZYCZNY

w Krakowie, św. Anny 2, Tel. 122-36

WPISY

na wydziały: Teorii Muzyki i Kompozycji, Instrumentalno-Wokalny, Organów Kościelnych, Rytmiczno-Taneczny oraz do

Przedszkola Muzyczno-Tanecznego (pod kier. Wery Zahradnik)

przyjmuje Kancelaria od godz. 11—1 i 4—7 w dni powszednie

Nowe podręczniki obowiązują tylko w 3-ciej klasie powsz. i w 1-szej klasie gimn. Poza tym wolno używać podręczników

X. W. Gadowskiego (Bochnia)

(w nawiasie cena księgarska)

KATECHIZM WIĘKSZY 2.50 (2.75), KATECHIZM MAŁY 1.20 (1.40), WYCIĄG KATECH. 0.40 (0.50), DZIEJE BIBL. (2.70), MAŁA BIBLIKA (1.70), EGZORTY DLA SZKOŁ. POWSZ. (3.70), KRÓTKA HIST. KOŚC. 0.40 (0.60), NAUKA KOŚCIOŁA 0.80 (1 zł.), KATECHEZY BIBL. DLA I. i II. KL. POWSZ. 2 zł. (2.40), SZKICE KATECH. 2 TOMY 2.50 (3 zł.), PSYCHOLOGJA WYCHOW. 2 zł. (2.40) KAZANIA O WYCHOWANIU 1 zł. (1.20) UPOMINEK DU H. 0.15 (0.20), DOBRY PASTERZ, modlitewnik oprawy a) dla młodzieży po 60, 1.00, 1.50, 2 zł. (80, 1.20, 1.80, 2.50), b) dla dzieci po 40, 60, 1.00, 1.50 (60, 80, 1.20, 1.80)

Przy zamówieniach ponad 20 zł. franko ponad 30 zł. franco i rabat 10 proc.

Życie jest krótkie! Żyjesz raz —

Straconych chwil nie kupisz złotem.

Więc pomny na to ceń Twój czas:

Podróżuj ty i k o samolotem!

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetrowy . . . 20 gr.
Nadesłane na stronie 6 po dziale gospodar. . . 50 gr.
Komunikaty . . . 60 gr.
na 1-szoj . . . 70 gr.

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz 10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.